

PARTNERTÁJÉKOZTATÓ HÍRLEVÉL

ÁLLATTENYÉSZTÉSI TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLÓ KFT. 2022. XXII. ÉVFOLYAM 3. SZÁM | MÁRCIUS

AZ A2 TEJ ELŐNYEI

10.
oldal

ANTIBIOTIKUM-CSÖKKENTÉSI TERV

12.
oldal

ESŐTÁNC

24.
oldal

A JUMARTOK II.

30.
oldal

TARTALOM

SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUM, 2022. JÚNIUS 1-2.	3
SZÁMADÁS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL	4
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI	4
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: a legjobb 10 tehenészet	6
AZ A2 TEJ ELŐNYEI	10
ÁLLATEGÉSZSÉG ÉS TAKARMÁNYOZÁS Az antibiotikum-csökkentési terv – A nagyüzemi telepek következő feladata (Dr. Filipisz István)	12
SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT	18
TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA	19
TERMÉKENYÍTÉSI ADATOK ELEMZÉSE A SZAPORÍTÁS JAVÍTÁSÁÉRT	19
TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN	20
PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK	20
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA (Dr. Ózsvári László)	22
A JÓ MINŐSÉGŰ TÖMEGTAKARMÁNY A GAZDASÁGOS TERMELÉS ALAPJA Esőtánc – Újdonságok a cirok és a szudánifű világában (Dr. Orosz Szilvia)	24
TUDOMÁNY, EGÉSZSÉG, JÓKEDV A jumartok II. – A jumartok említése a 16. századig (Dr. Kenéz Árpád)	30
A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS HÍREI	32

Elérhetőség:

Cím: 2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.

Telefon: 06-20-406-7084

E-mail: atkft@atkft.hu

Honlap: www.atkft.hu

Felelős kiadó:

Kövesdi Zsolt, ügyvezető igazgató

Főszerkesztő:

Rác Henriett | 06-20/329-5227

racz.henriett@atkft.hu

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Dégen László, Dr. Kenéz Árpád,

Dr. Monostori Attila, Dr. Orosz Szilvia,

Dr. Ózsvári László, Rác Henriett

Grafikai előkészítés:

Kutas Ferenc

Nyomás:

Vármédia Print Kft.

www.varmediaprint.hu

ISSN HU-2063-3491

SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUM PROGRAM

SZOLNOKI FŐISKOLA (SZOLNOK, TISZALIGETI SÉTÁNY)

2022. JÚNIUS 1 - 2.

		Témák	Előadó
1. nap	10-11	A szubklinikai hipokalcémia előfordulása tejlő állományokban	Prof. Alex Bach, ICREA, Spanyolország
	11-12	A szubklinikai hipokalcémia és az ellés után előforduló betegségek közötti kapcsolat	Prof. Alex Bach, ICREA, Spanyolország
	12-13	A kritikus takarmányozási és menedzsment tényezők szerepének megértése a tranzíciós időszak sikere érdekében	Bill Prokop, Dairy Innovation, USA
	14-15	A szubklinikai hipokalcémia kiváltó okainak megértése. Miért lehet a megoldás része egy hatékony – DCAD-stratégia?	Bill Prokop, Dairy Innovation, USA
	15-16	Az év kukoricaszilázsa 2021.	Dr. Orosz Szilvia, ÁT Kft.
2. nap	10-11	A szubklinikai hipokalcémia előfordulása Magyarországon. A monitoring jelentősége és lehetőségei a védekezésben	Dr. Könyves László Állatorvostudományi Egyetem
	11-12	A szubklinikai hipokalcémia következményei – hazai adatok	Dr. Szelényi Zoltán Állatorvostudományi Egyetem
	12-13	Az előkészítő csoport ásványianyag-ellátásának hazai takarmányozási gyakorlata	Dr. Orosz Szilvia, ÁT Kft.

A változtatás jogát fenntartjuk!

A részvétel előzetes regisztrációhoz kötött (atkft.hu/rendezvenyek, atkft.coolticket.hu).

Az ágazat életében részt vevő minden kollégát szeretettel várunk rendezvényünkre!
További információ: Ráczi Henriett (szeminarium@atkft.hu, +36-20/329-5227), www.atkft.hu

A rendezvény támogatói:

SZÁMADÁS AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL (2022. MÁRCIUS)

1. táblázat: A termelés-ellenőrzött állomány jellemzői ellenőrzési módszerek szerint

Az ellenőrzés módja	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám növekedés	csökkenés
"A" módszer	399	179 529	158 690	5 390 135	33,97	30,02	7361	6392
"C" módszer	28	784	653	14 424	22,09	18,40	11	15

2. táblázat: Az ellenőrzött tehénállomány létszáma és termelése az aktuális havi ellenőrző fejés napján (megyéenként, összesen és átlagosan)

Megye	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Átlag (tehen/telep)	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám növekedés	Csökkenés	Változás
Baranya	18	10 345	575	9 206	321 230	34,89	31,05	313	217	96
Bács - Kiskun	26	6 312	243	5 506	165 776	30,11	26,26	219	159	60
Békés	35	17 783	508	15 616	507 301	32,49	28,53	603	579	24
Borsod - Abaúj - Zemplén	18	8 338	463	7 531	263 307	34,96	31,58	231	223	8
Csongrád-Csanád	21	9 587	457	8 629	302 088	35,01	31,51	447	302	145
Fejér	19	11 315	596	9 812	321 407	32,76	28,41	380	591	-211
Győr - Moson - Sopron	32	15 479	484	13 749	482 657	35,10	31,18	790	739	51
Hajdú - Bihar	46	20 324	442	18 043	596 169	33,04	29,33	656	422	234
Heves	8	3 129	391	2 779	97 863	35,22	31,28	64	65	-1
Komárom - Esztergom	8	5 302	663	4 769	182 745	38,32	34,47	172	118	54
Nógrád	8	3 458	432	2 961	95 090	32,11	27,50	88	93	-5
Pest	23	12 870	560	11 405	412 979	36,21	32,09	367	274	93
Somogy	11	6 207	564	5 638	199 726	35,42	32,18	119	156	-37
Szabolcs - Szatmár - Bereg	24	10 859	452	9 633	321 781	33,40	29,63	306	319	-13
Jász - Nagykun - Szolnok	28	11 392	407	9 837	327 652	33,31	28,76	868	837	31
Tolna	27	6 099	226	5 185	159 694	30,80	26,18	173	77	96
Vas	16	6 689	418	5 949	197 187	33,15	29,48	219	184	35
Veszprém	22	10 496	477	9 213	330 012	35,82	31,44	1247	959	288
Zala	9	3 545	394	3 229	105 472	32,66	29,75	99	78	21
2022. március	399	179 529	450	158 690	5 390 135	33,97	30,02	7 361	6 392	969
eltérés az előző hónaptól:	1	969	1	3 704	127 609	0,02	0,55	908	343	

3. táblázat: Az "A" módszerrel ellenőrzött tehénállomány istállóátlag szerinti megoszlása

Istálló-átlag	Telepek		Tehenek	
	Száma	%-os megoszlása	Száma	%-os megoszlása
30.1 kg felett	146	36,87	100 554	56,01
25.1 - 30.0 között	115	29,04	49 138	27,37
20.1 - 25.0 között	57	14,39	19 792	11,02
15.1 - 20.0 között	46	11,62	6 478	3,61
10.1 - 15.0 között	22	5,56	2 527	1,41
5.1 - 10.0 között	10	2,53	1 040	0,58
5.0 kg alatt				
Összesen:	396	100,00	179 529	100,00
Istállóátlag: 30,02 kg				

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHÉNÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI

4. táblázat: Az előző évi átlaglétszámnál (444 ellenőrzött tehénnél) kevesebbet tartó 25 legjobb tenyészet istállóátlag szerinti rangsora

Rang-sor	azonosító	Tenyészet megnevezés	cím	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	1468621	Herceg-Farm Kft.	Csaholc	208	184	9 277	50,42	44,60
2	1509901	CISZÖV 49 Mezőgazdasági Kft.	Cibakháza	427	386	16 049	41,58	37,58
3	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyfalu	380	361	14 281	39,56	37,58
4	0742221	Duna-Ág Agro Szövetkezet	Halászi	212	202	7 731	38,27	36,47
5	0362601	Art-Farm Kft.	Szarvas	126	118	4 468	37,86	35,46
6	1835101	Kemenesszentpéteri Agro Kft.	Kemenesszentpéter	209	193	7 408	38,38	35,45
7	0205221	Hild-Tej Kft.	Érsekhalma	407	381	14 345	37,65	35,25
8	0434121	Ivanics Imréné	Csobaj	54	51	1 895	37,15	35,09
9	1544101	Nagykörűi Haladás Zrt.	Nagykörű	385	346	13 445	38,86	34,92
10	0307901	Holstein-Farm Kft.	Gerendás	321	297	11 125	37,46	34,66
11	0217721	Kiskun Farm Kft.	Kiskunfélegyháza	439	417	15 148	36,33	34,51
12	0562321	Agrár-Ker Kft.	Csanádpalota	386	353	13 233	37,49	34,28
13	0406521	Emódi Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	425	394	14 299	36,29	33,64
14	0521021	Zombortej Kft.	Kiszombor	336	307	11 251	36,65	33,49
15	0112401	"Duna Gyöngye 2000" Mg. Zrt.	Dunaszekcső	289	265	9 622	36,31	33,29
16	1802001	AGROMNIA Farm Tejt. és Állatt. Kft.	Malomsok	319	277	10 571	38,16	33,14
17	0814321	Hajnal-99 Kft.	Berettyóújfalu	407	371	13 424	36,18	32,98
18	1127301	Bircsák Farm Kft.	Ecseg	292	272	9 602	35,30	32,88
19	1269902	Agro-Taks Kft.	Taksony	351	307	11 489	37,42	32,73
20	1280321	Némedi Endre	Tápiószőlős	160	150	5 218	34,79	32,61
21	0936601	Füzesabonyi Agrár Zrt.	Füzesabony	398	360	12 921	35,89	32,46
22	0935621	Agrocentina Kft.	Tiszanána	425	379	13 715	36,19	32,27
23	0820121	Hajdúdorogi Bocskai Szm.teny. Kft.	Hajdúdorog	417	389	13 444	34,56	32,24
24	1472021	Tarnamajor Kft.	Terem	9	9	290	32,22	32,22
25	0843121	Dézsai Imre	Nagyhegyes	37	34	1 189	34,96	32,12
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 419	6 803	255 439		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				297	272		37,55	34,43

5. táblázat: Legalább az előző évi átlaglétszámú (444 és több) ellenőrzött tehenet tartó 25 legjobb tenyészet istállóátlag szerinti rangsora

Rang-sor	azonosító	A tenyészet		Záró	Fejt	Összes	Fejési	Istálló-
		megnevezés	cím	tehenlétszám	tehenlétszám	napi tej (kg)	átlag	átlag
1	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1506	1361	64 598	47,46	42,89
2	1004021	Solum Zrt.	Komárom	927	851	39 282	46,16	42,38
3	1270422	Hunland Farm Kft. di Pizzocheri Paolo e Famiglia	Gomba-Felsőfarkasd	2 021	1 898	82 732	43,59	40,94
4	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	1 155	1 078	45 290	42,01	39,21
5	1009021	Mocsai Búzakalás Szövetkezet	Mocsa	444	409	17 392	42,52	39,17
6	1015421	Solum Zrt.	Komárom, Csémpuszta	1 222	1 073	47 375	44,15	38,77
7	0708621	Rábapordányi Mg. Zrt.	Rábapordány	548	502	21 239	42,31	38,76
8	0540921	Vásárhelyi Róna Kft.	Hódmezővásárhely	728	660	28 136	42,63	38,65
9	0362201	Kisdombegyházi Agro-Ferr Kft.	Kisdombegyház	457	403	17 512	43,45	38,32
10	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 382	1 205	52 591	43,64	38,05
11	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft.	Beled	1 093	984	41 161	41,83	37,66
12	0301821	Körös 2000 Kft.	Újiráz	617	555	22 803	41,09	36,96
13	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	2 044	1 855	75 100	40,48	36,74
14	1847401	Agroprodukt Zrt.	Gic-Hathalom	554	505	20 243	40,09	36,54
15	1739924	Szombathelyi Tang. Zrt.	Tápiánszentkereszt	950	876	34 619	39,52	36,44
16	1434121	Bátortrade Kft.	Nyírbátor	1 213	1 122	44 100	39,30	36,36
17	0781721	Kisalföldi Mg. Zrt.	Kapuvár-Miklósmajor	975	846	35 311	41,74	36,22
18	0416521	Geo-Milk Kft.	Sárospatak	1 131	1 057	40 941	38,73	36,20
19	0502621	Hódagro Zrt.	Hódmezővásárhely	651	591	23 528	39,81	36,14
20	0305021	Hidasháti Zrt.	Murony	1 131	1 044	40 823	39,10	36,09
21	1921921	Miklósfai Mg. Zrt.	Nagykanizsa-Miklósfá	588	561	21 149	37,70	35,97
22	0806421	Nagyhegyesi Állattenyésztő Kft.	Nagyhegyes	624	578	22 441	38,83	35,96
23	0941501	Gödöllői Tangazdaság Zrt.	Kartal	764	705	27 281	38,70	35,71
24	0934621	Multiton Kft.	Miskolc	620	584	22 098	37,84	35,64
25	0200821	Chjaviza Kft.	Tiszaalpar	459	434	16 344	37,66	35,61
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				23 804	21 737	904 088		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				952	869		41,59	37,98

6. táblázat: Az 1000 ellenőrzött tehennél többet tartó tenyészetek istállóátlag szerinti rangsora

Rang-sor	azonosító	A tenyészet		Záró	Fejt	Összes	Fejési	Istálló-
		megnevezés	cím	tehenlétszáma	tehenlétszáma	napi tej (kg)	átlag	átlag
1	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 506	1 361	64 598	47,46	42,89
2	1270422	Hunland Farm Kft. di Pizzocheri Paolo e Famiglia	Gomba-Felsőfarkasd	2 021	1 898	82 732	43,59	40,94
3	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	1 155	1 078	45 290	42,01	39,21
4	1015421	Solum Zrt.	Komárom, Csémpuszta	1 222	1 073	47 375	44,15	38,77
5	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 382	1 205	52 591	43,64	38,05
6	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft.	Beled	1 093	984	41 161	41,83	37,66
7	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	2 044	1 855	75 100	40,48	36,74
8	1434121	Bátortrade Kft.	Nyírbátor	1 213	1 122	44 100	39,30	36,36
9	0416521	Geo-Milk Kft.	Sárospatak	1 131	1 057	40 941	38,73	36,20
10	0305021	Hidasháti Zrt.	Murony	1 131	1 044	40 823	39,10	36,09
11	0517101	Kinizsi 2000 Mezőgazdasági Zrt.	Fábiánsebestyén	1 021	918	36 162	39,39	35,42
12	0841121	Nyakas Farm Kft.	Hajdúnánás	1 964	1 855	69 259	37,34	35,26
13	1249021	Lakto Kft.	Dabas	1 022	871	35 170	40,38	34,41
14	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csípótelek	3 000	2 723	103 112	37,87	34,37
15	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg-i Kft.	Hajdúböszörmény	1 959	1 721	66 931	38,89	34,17
16	1270623	Dél-Pest Megyei Mg. Zrt.	Cegléd	1 015	899	34 473	38,35	33,96
17	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1 070	960	36 143	37,65	33,78
18	0650101	Prograg-Agrárcentrum Kft.	Ráckeresztúr	1 282	1 124	42 966	38,23	33,51
19	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergyeli	1 020	921	33 874	36,78	33,21
20	0300321	Nemzeti Ménesbirtok és Tang. Zrt.	Mezőhegyes	1 032	846	33 897	40,07	32,85
21	0700926	Inícia Zrt.	Ikény	1 253	1 113	40 835	36,69	32,59
22	0650401	Agárdi Farm Állatt. Növterm. Kft.	Seregélyes-Elzamajor	1 169	1 011	37 753	37,34	32,29
23	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 542	1 361	49 615	36,45	32,18
24	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	2 062	1 849	65 383	35,36	31,71
25	1915621	Taxbi Kft.	Hottó	1 137	1 052	35 952	34,17	31,62
26	1800622	Agroprodukt Zrt.	Ihász-Zsigmondháza	1 606	1 383	49 539	35,82	30,85
27	1152101	Com-Agro Sardo Kft.	Nógrádkövesd	2 058	1 815	61 807	34,05	30,03
28	1355301	Bos-Frucht Agrárszövetkezet	Kazsok	1 693	1 570	50 623	32,24	29,90
29	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Mátyásdomb	1 717	1 541	51 167	33,20	29,80
30	1504401	Jászapáti 2000 Mg. Zrt.	Jászapáti	1 231	1 030	33 368	32,40	27,11
31	1503501	Jász-Föld Zrt.	Jászladány	1 221	1 031	31 137	30,20	25,50
32	1415001	Inter Agrárium Mg. Kft.	Nagyecsed	1 201	1 107	29 625	26,76	24,67
33	0230321	Városföldi Agrárgazdaság Zrt.	Városföld	1 067	870	21 613	24,84	20,26
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				47 240	42 248	1 585 111		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				1 432	1 280		37,52	33,55

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: MEGYÉNKÉNT A LEGJOBB 10 TEHENÉSZET (LEGALÁBB 20 FEJT TEHÉN) (2022. MÁRCIUS)

7.1. táblázat: Baranya megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0146721	Bicsérdi Arany-Mező Zrt.	Bicsérd	794	733	28 151	38,41	35,45
2.	0116321	Borjádi Mg.Term. Ker. Szolg. Zrt.	Borjád	498	442	17 285	39,11	34,71
3.	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csipótelek	3 000	2 723	103 112	37,87	34,37
4.	0112401	"Duna Gyöngye 2000" Mg. Zrt.	Dunaszekcső	289	265	9 622	36,31	33,29
5.	0155521	DUPOR Állatteny. Ker. és Szolg. Kft	Görösgal	798	663	25 166	37,96	31,54
6.	0112721	Margittasziget 92 Kft.	Újmohács	742	669	23 309	34,84	31,41
7.	0104802	Belvárdgyulai Mg. Zrt.	Berkesd	499	444	14 753	33,23	29,57
8.	0105201	Kelet-Mecsek Kft.	Pécsvárad	373	362	11 015	30,43	29,53
9.	0111021	Geresdlaki Mg. Zrt.	Geresdlak	400	349	11 623	33,30	29,06
10.	0113421	Szajki Zrt.	Szajk	584	512	16 846	32,90	28,85
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 977	7 162	260 882		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				798	716		36,43	32,70

7.2. táblázat: Bács - Kiskun megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0200821	Chjaviza Kft.	Tiszaalpár	459	434	16 344	37,66	35,61
2.	0205221	Hild-Tej Kft.	Érsekhalma	407	381	14 345	37,65	35,25
3.	0217721	Kiskun Farm Kft.	Kiskunfélegyháza	439	417	15 148	36,33	34,51
4.	0200901	Dávodi Augustus 20. Zrt.	Dávod	910	806	28 271	35,08	31,07
5.	0222501	Dózsa Mg. Zrt.	Tass	903	793	27 381	34,53	30,32
6.	0201601	Déli Agrárszakképzési Centrum	Jánoshalma	34	27	947	35,09	27,86
7.	0202121	Bácsbokodi Aranykalász Zrt.	Bácsbokod	266	259	7 093	27,39	26,67
8.	0216121	Tarjányi Csaba Mihály	Pálmonostora	306	280	7 235	25,84	23,64
9.	0240701	Katymár Food Kft.	Katymár	171	154	3 992	25,92	23,34
10.	0212001	Kék Duna Mg. Szöv.	Fajsz	303	266	6 649	25,00	21,95
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				4 198	3 817	127 406		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				420	382		33,38	30,35

7.3. táblázat: Békés megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0362201	Kisdombegyházi Agro-Ferr Kft.	Dombegyház	457	403	17 512	43,45	38,32
2.	0301821	Körös 2000 Kft.	Szeghalom	617	555	22 803	41,09	36,96
3.	0305021	Hidasháti Zrt.	Békés	1 131	1 044	40 823	39,10	36,09
4.	0362601	Art-Farm Kft.	Csabacsüd	126	118	4 468	37,86	35,46
5.	0307901	Holstein-Farm Kft.	Gerendás	321	297	11 125	37,46	34,66
6.	0360721	Szarvasi Agrár Zrt.	Örménykút	831	769	28 593	37,18	34,41
7.	0321301	Zsadányi Malom '97 Kft.	Zsadány	680	613	22 691	37,02	33,37
8.	0300321	Nemzeti Ménesbirtok és Tang. Zrt.	Mezőhegyes	1 032	846	33 897	40,07	32,85
9.	0300526	For Milk Kft.	Telekgerendás	606	550	19 108	34,74	31,53
10.	0302701	Rózsás Major Kft.	Szarvas	333	302	10 452	34,61	31,39
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 134	5 497	211 472		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				613	550		38,47	34,48

7.4. táblázat: Borsod - Abauj - Zemplén megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0425921	Geo-Fríz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	1 155	1 078	45 290	42,01	39,21
2.	0416521	Geo-Milk Kft.	Sárospatak	1 131	1 057	40 941	38,73	36,20
3.	0434121	Ivanics Imréné	Csobaj	54	51	1 895	37,15	35,09
4.	0421521	NARIVO Állatt. és Növényterm. Kft.	Mezőcsát	922	870	31 253	35,92	33,90
5.	0406521	Emődi Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	425	394	14 299	36,29	33,64
6.	0425621	Ivanics Imre	Csobaj	523	457	17 167	37,57	32,82
7.	0402921	Szirmaterm Kft.	Harsány	719	682	23 307	34,17	32,42
8.	0410321	Tiszamenti Milk Kft.	Tiszakeszi	360	322	11 336	35,20	31,49
9.	0406621	Dél-borsodi Agrár Kft.	Gelej	480	437	14 064	32,18	29,30
10.	0403021	Aranykalász 1955. Mg. Kft.	Mezőkeresztes	417	390	12 161	31,18	29,16
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 186	5 738	211 712		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				619	574		36,90	34,22

7.5. táblázat: Csongrád-Csanád megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0540921	Vásárhelyi Róna Kft.	Hódmezővásárhely	728	660	28 136	42,63	38,65
2.	0502621	Hódagro Zrt.	Hódmezővásárhely	651	591	23 528	39,81	36,14
3.	0517101	Kinizsi 2000 Mezőgazdasági Zrt.	Fábiánsebestyén	1 021	918	36 162	39,39	35,42
4.	0562321	Agrár-Ker Kft.	Csanádpalota	386	353	13 233	37,49	34,28
5.	0511701	Agronómia Kft.	Deszk	505	455	17 173	37,74	34,01
6.	0521021	Zombortej Kft.	Kiszombor	336	307	11 251	36,65	33,49
7.	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 542	1 361	49 615	36,45	32,18
8.	0520321	Árpád Agrár Zrt.	Szentes	641	607	20 371	33,56	31,78
9.	0580421	Gorzai Mg. Zrt.	Földeák	455	399	14 163	35,50	31,13
10.	0508121	Makói Hagymakertész Kft.	Makó	232	222	7 113	32,04	30,66
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 497	5 873	220 745		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				650	587		37,59	33,98

7.6. táblázat: Fejér megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0650101	Prograg-Agrárcentrum Kft.	Ráckeresztúr-Martónvásár	1 282	1 124	42 966	38,23	33,51
2.	0650401	Agárdi Farm Állatt. Növterm. Kft.	Seregélyes-Elzamajor	1 169	1 011	37 533	37,34	32,29
3.	0631901	Agrobaracs Zrt.	Baracs	411	365	12 835	35,16	31,23
4.	0607001	Dupor Állatteny. és Szolg. Kft.	Seregélyes	508	448	15 595	34,81	30,70
5.	0600201	Mezőfalvai Tejhasznú Kft.	Mezőfalva	889	776	27 238	35,10	30,64
6.	0604801	Pusztavámi Tejszövetkezet Zrt.	Pusztavám	557	519	16 923	32,61	30,38
7.	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Kiscséripuszta	1 717	1 541	51 167	33,20	29,80
8.	0671401	Cseprekli István	Ráckeresztúr	177	144	5 181	35,98	29,27
9.	0612601	ERIGERON 1949 Kft.	Besnyő	177	159	4 869	30,62	27,51
10.	0640101	Gorsium Tej Kft.	Szabadbattyán	390	301	10 582	35,16	27,13
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 277	6 388	225 106		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				728	639		35,24	30,93

7.7. táblázat: Győr - Moson - Sopron megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0708621	Rábapordányi Mg. Zrt.	Rábapordány	548	502	21 239	42,31	38,76
2.	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft.	Beled	1 093	984	41 161	41,83	37,66
3.	0742221	Duna-Ág Agro Szövetkezet	Halászi	212	202	7 731	38,27	36,47
4.	0781721	Kisalföldi Mg. Zrt.	Kapuvár-Miklósmajor	975	846	35 311	41,74	36,22
5.	0743821	Hegykői Mezőgazdasági Zrt.	Hegykő	824	764	29 313	38,37	35,57
6.	0709421	Hidrásn Mg.-i és Mg. Szolg. Kft.	Szil	724	676	25 170	37,23	34,76
7.	0781621	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt.	Rétalap-Balogtag	820	784	27 658	35,28	33,73
8.	0700926	Inícia Zrt.	Ikrény	1 253	1 113	40 835	36,69	32,59
9.	0739423	Dunakiliti Agrár Zrt.	Dunakiliti	763	681	24 841	36,48	32,56
10.	0726121	Cankó 2000 Mg-i T. K. és Sz. Kft.	Bogyoszló	667	597	21 676	36,31	32,50
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 879	7 149	274 935		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				788	715		38,46	34,89

7.8. táblázat: Hajdú - Bihar megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0806421	Nagyhegyesi Állattenyésztő Kft.	Nagyhegyes	624	578	22 441	38,83	35,96
2.	0842522	Agrárgazdaság Kft.	Újszentmargita	576	529	20 471	38,70	35,54
3.	0841121	Nyakas Farm Kft.	Hajdúnánás	1 964	1 855	69 259	37,34	35,26
4.	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg-i Kft.	Hajdúböszörmény	1 959	1 721	66 931	38,89	34,17
5.	0814621	Kasz-Farm Kft.	Derecske	686	613	23 309	38,02	33,98
6.	0814321	Hajnal-99 Kft.	Berettyóújfalu	407	371	13 424	36,18	32,98
7.	0820121	Hajdúdorogi Bocskai Szm.teny. Kft.	Hajdúdorog	417	389	13 444	34,56	32,24
8.	0843121	Dézi Imre	Nagyhegyes	37	34	1 189	34,96	32,12
9.	0829321	ZM-Nagisz Kft.	Szerep	638	566	20 050	35,42	31,43
10.	0842722	Agro-Cow Kft.	Berettyóújfalu	746	687	23 327	33,96	31,27
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				8 054	7 343	273 845		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				805	734		37,29	34,00

7.9. táblázat: Heves megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0941501	Gödöllői Tangazdaság Zrt.	Hatvan-Nagyombos	764	705	27 281	38,70	35,71
2.	0934621	Multiton Kft.	Sarud	620	584	22 098	37,84	35,64
3.	0936601	Füzesabonyi Agrár Zrt.	Füzesabony	398	360	12 921	35,89	32,46
4.	0935621	Agrocentina Kft.	Tiszánána	425	379	13 715	36,19	32,27
5.	0939401	Pélyi "Tiszamente" Mg.-i Szöv.	Pély	62	56	1 935	34,55	31,21
6.	0905321	Pély-Tiszatáj Agrár Zrt.	Pély	558	500	16 600	33,20	29,75
7.	0941601	Euro-Tours Bt.	Bátor	240	141	2 646	18,76	11,02
8.	0940401	Morvai Zsolt	Kál	62	54	668	12,37	10,78
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				3 129	2 779	97 863		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				391	347		35,22	31,28

7.10. táblázat: Komárom - Esztergom megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1004021	Solum Zrt.	Komárom	927	851	39 282	46,16	42,38
2.	1009021	Mocsai Búzakalász Szövetkezet	Mocsa	444	409	17 392	42,52	39,17
3.	1015421	Solum Zrt.	Komárom, Csémpuszta	1 222	1 073	47 375	44,15	38,77
4.	1060001	Állért Kft.	Ete	498	456	17 601	38,60	35,34
5.	1005221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	940	846	27 031	31,95	28,76
6.	1006501	Albers Agrár Bt.	Száksczend	835	750	22 694	30,26	27,18
7.	1003002	Ászári Mg. Term. Szolg. Ért. Zrt.	Ászár	231	214	6 080	28,41	26,32
8.	1002501	Tejút Kft.	Kesztlőc	205	170	5 292	31,13	25,81
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg				5 302	4 769	182 745		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istállóátlag				663	596		38,32	34,47

7.11. táblázat: Nógrád megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1127301	Bircsák Farm Kft.	Csécse	292	272	9 602	35,30	32,88
2.	1152101	Com-Agro Sardo Kft.	Nógrádkövesd	2 058	1815	61 807	34,05	30,03
3.	1150401	Torák Kornél	Karancsberény	162	151	4 502	29,82	27,79
4.	1151201	Kiss Bertalan	Varsány	115	83	2 611	31,46	22,70
5.	1133321	Agroméra Zrt.	Érsekvadkert	407	322	8 890	27,61	21,84
6.	1155701	Terman Lászlóné	Szátok	104	73	2 086	28,57	20,05
7.	1151101	Bárány János	Varsány	120	79	2 180	27,59	18,17
8.	1124321	Mátrafarm Hungária Kft.	Mátramindszent	200	166	3 412	20,56	17,06
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg				3 458	2 961	95 090		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istállóátlag				432	370		32,11	27,50

7.12. táblázat: Pest megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1270422	Hunland Farm Kft. di Pizzocheri Paolo e famiglia	Gomba-Felsőfarkasd	2 021	1 898	82 732	43,59	40,94
2.	1249021	Lakto Kft.	Dabas	1 022	871	35 170	40,38	34,41
3.	1270623	Dél-Pest Megyei Mg. Zrt.	Törtel	1 015	899	34 473	38,35	33,96
4.	1271301	Galgamenti Mezőgazdasági Kft.	Tura	747	674	24 580	36,47	32,91
5.	1269902	Agro-Taks Kft.	Taksony	351	307	11 489	37,42	32,73
6.	1280321	Némedi Endre	Tápiószőlős	160	150	5 218	34,79	32,61
7.	1268421	Dunatáj Mg. Kft.	Dömsöd	450	399	14 593	36,57	32,43
8.	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	2 062	1 849	65 383	35,36	31,71
9.	1268321	Cosinus Gamma Kft.	Bugyi - Juhászöld	965	808	30 497	37,74	31,60
10.	1260021	Agrifutura Reál Kft.	Tárnok	627	549	19 418	35,37	30,97
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg				9 420	8 404	323 553		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istállóátlag				942	840		38,50	34,35

7.13. táblázat: Somogy megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyuszob	2 044	1 855	75 100	40,48	36,74
2.	1366401	Bos-Frucht Agrárszövetkezet	Homokszentgyörgy	683	632	22 432	35,49	32,84
3.	1342921	Kapostáj Mg. Term. és Szolg. Zrt.	Zimány	513	475	16 641	35,03	32,44
4.	1355301	Bos-Frucht Agrárszövetkezet	Kazsok	1 693	1 570	50 623	32,24	29,90
5.	1359121	Bajomi Agrár Zrt.	Nagybajom	244	219	7 178	32,78	29,42
6.	1348821	Mawa Mg. és Szolg. Kft.	Mosdós	499	435	14 484	33,30	29,03
7.	1341721	Agrária Mg. Zrt.	Szentgáloskér	361	330	10 296	31,20	28,52
8.	1367721	Magyar Agr. és Élett. Egyetem	Kaposvár	47	40	1 228	30,70	26,13
9.	1367701	Magyar Agr. és Élett. Egyetem	Kaposvár	60	49	1 153	23,54	19,22
10.								
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg				6 202	5 635	199 590		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istállóátlag				620	564		35,42	32,18

7.14. táblázat: Szabolcs - Szatmár - Bereg megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1468621	Herceg-Farm Kft.	Csaholc	208	184	9 277	50,42	44,60
2.	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 506	1 361	64 598	47,46	42,89
3.	1434121	Bátortrade Kft.	Nyírbátor	1 213	1 122	44 100	39,30	36,36
4.	1465701	Berek-Farm Kft.	Tisztaberek	869	785	30 417	38,75	35,00
5.	1467521	Dancsné Orosz Katalin Farm	Tiszavasvári	417	385	13 178	34,23	31,60
6.	1416821	Tedej- Befektető Kft.	Tiszadob	378	330	11 603	35,16	30,70
7.	1423821	Jándtej Kft.	Tarpa	386	358	11 828	33,04	30,64
8.	1468021	Tamás Zoltán Farm	Kölcsé	89	80	2 586	32,32	29,06
9.	1435701	DOMBKA-2003 Mezőg. Ker. Szolg. Zrt.	Dombrád	554	505	15 519	30,73	28,01
10.	1402221	Lónya Tejtermelő Kft.	Kemecse	437	380	11 936	31,41	27,31
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg				6 057	5 490	215 040		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istállóátlag				606	549		39,17	35,50

7.15. táblázat: Jász - Nagykun - Szolnok megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1509901	CISZÖV 49 Mezőgazdasági Kft.	Cibakháza	427	386	16 049	41,58	37,58
2.	1525001	Alattyáni Tejtermelő Kft.	Alattyán	483	439	17 118	38,99	35,44
3.	1544101	Nagykőrú Haladás Zrt.	Nagykőrú	385	346	13 445	38,86	34,92
4.	1535701	Nagykun 2000 Mg. Zrt.	Kisújszállás	462	429	15 859	36,97	34,33
5.	1504521	Jászberényi Kossuth Zrt.	Jászberény	480	436	15 988	36,67	33,31
6.	1527201	Kossuth 2006 Mg-i Termelő Zrt.	Jászárokszállás	491	434	16 172	37,26	32,94
7.	1511801	Kunság Népe Zrt.	Kunhegyes	275	248	8 748	35,27	31,81
8.	1538822	Agro-Lehel Kft.	Jászberény-Felsőjászság	497	428	15 580	36,40	31,35
9.	1540801	Palotási Mg.-i Zrt.	Besenyszög-Palotás	826	724	25 359	35,03	30,70
10.	1501601	Tirus Zrt.	Kisújszállás	422	370	12 921	34,92	30,62
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg				4 748	4 240	157 238		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istállóátlag				475	424		37,08	33,12

7.16. táblázat: Tolna megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1637921	Milkmen Kft.	Paks - Földespuszta	822	719	27 736	38,58	33,74
2.	1634521	Kocsolai Mezőgazdasági Szöv.	Kocsola	516	473	16 887	35,70	32,73
3.	1634121	Haladás Mg. Szövetkezet	Németkér	252	238	7 854	33,00	31,17
4.	1608421	Bát-Tej Kft.	Báta	230	216	6 900	31,95	30,00
5.	1637301	Szekszárd Zrt.	Tengelic-Kajmádpata.	762	642	22 721	35,39	29,82
6.	1605301	"100 % Tej" Mg.-i és Ker. Kft.	Tolnanémedi	191	172	5 585	32,47	29,24
7.	1638201	Zsidi János	Bogyiszló	195	183	4 951	27,06	25,39
8.	1603001	Teveli Zrt.	Tevel	484	399	12 282	30,78	25,38
9.	1633721	Kaposzsekcsői Mg. Zrt.	Kaposzsekcső	416	359	10 065	28,04	24,20
10.	1639701	Blahér Mg. Kft.	Paks-Gyapapuszta	294	264	6 855	25,96	23,32
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg				4 162	3 665	121 837		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istállóátlag				416	367		33,24	29,27

7.17. táblázat: Vas megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyfalu	380	361	14 281	39,56	37,58
2.	1739924	Szombathelyi Tang. Zrt.	Táplánszentkereszt	950	876	34 619	39,52	36,44
3.	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1 070	960	36 143	37,65	33,78
4.	1719923	Szombathelyi Tang. Zrt.	Ják-Felsőnyírvar	685	614	22 246	36,23	32,48
5.	1733001	Provid Kft.	Vasvár	705	630	22 400	35,56	31,77
6.	1708701	Pinkamenti Agrár Kft.	Vasalja	358	306	11 245	36,75	31,41
7.	1725021	Körmendi Agrár Kft.	Körmend	375	350	11 128	31,80	29,68
8.	1716401	Kámi Mezőgazda Kft.	Kám	276	255	7 202	28,24	26,09
9.	1705501	Csörnóc menti Mg. Szöv.	Vasvár	463	419	11 705	27,93	25,28
10.	1701321	Celli "Sághegyalja" Zrt.	Cellődömök	377	306	9 488	31,01	25,17
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg				5 639	5 077	180 456		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istállóátlag				564	508		35,54	32,00

7.18. táblázat: Veszprém megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 382	1 205	52 591	43,64	38,05
2.	1847401	Agroprodukt Zrt.	Gic-Hathalom	554	505	20 243	40,09	36,54
3.	1835101	Kemenesszentpéteri Agro Kft.	Kemenesszentpéter	209	193	7 408	38,38	35,45
4.	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	1 020	921	33 874	36,78	33,21
5.	1850201	Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.	Gecse	924	815	30 669	37,63	33,19
6.	1802001	AGROMNIA Farm Tejt. és Állatt. Kft.	Vaszar	319	277	10 571	38,16	33,14
7.	1808303	AGROMNIA Tejterm. és Állatt. Kft.	Malomsok	752	659	24 411	37,04	32,46
8.	1847701	Laktagro Kft.	Csót	273	252	8 732	34,65	31,99
9.	1844703	Vicenter Kft.	Devecser	590	521	18 745	35,98	31,77
10.	1800622	Agroprodukt Zrt.	Ihász-Zsigmondháza	1 606	1 383	49 539	35,82	30,85
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg				7 629	6 731	256 783		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istállóátlag				763	673		38,15	33,66

7.19. táblázat: Zala megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1921921	Miklósfai Mg. Zrt.	Nagykanizsa-Miklósfá	588	561	21 149	37,70	35,97
2.	1915621	Taxbi Kft.	Hottó	1 137	1 052	35 952	34,17	31,62
3.	1935921	PMPS CONSULTING Kft.	Türje	446	409	13 781	33,69	30,90
4.	1947901	Balaskó Mg. Kft.	Pókaszpetek	392	358	11 441	31,96	29,19
5.	1948821	Tyrol Mezőgazdasági és Szolg. Kft.	Zalaszentiván	361	284	9 473	33,36	26,24
6.	1935322	Backo Kft.	Pötréte	347	322	8 882	27,58	25,60
7.	1910121	Mandl Mg. és Szolg. Kft.	Zalalövő	232	206	4 074	19,78	17,56
8.	1950501	Georgikon Tanüzem Nonprofit Kft.	Keszthely	40	36	696	19,32	17,39
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg				3 543	3 228	105 448		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istállóátlag				443	404		32,67	29,76

AZ A2 TEJ

előnyei

- Mivel A2 kazeint tartalmaz, ezért könnyebben emészthető az emberi szervezet számára, így nem okoz gyomor-bélrendszeri panaszokat (puffadást, gyomorfekélyt, gázosodást),
- omega-3-at tartalmaz, amely segít a koleszterinszint csökkentésében,
- D-vitamint tartalmaz.

Eredetileg minden tehén kizárólag A2 béta-kazeint tartalmazó tejet termelt. A modern gazdálkodási igények azonban olyan genetikai mutációt hoztak létre,

amely miatt egyes tehenek A1 és A2 béta-kazeint is hordoznak. Napjainkban bizonyos tehénfajták egy része kizárólag az A2 fehérjevariánst hordozza, de a genetikai sokszínűség miatt A1A2, illetve A1A1 állománnyal rendelkező egyedek száma is számottevő. Pontos beazonosításukhoz genetikai vizsgálatok szükségesek.

A2 tej

A2 TEJ – NÖVEKVŐ PIAC

Az A2 tej iránti kereslet exponenciálisan növekszik, és a piac forgalma 2026-ra várhatóan 2,5-szeresére nő világviszonylatban. A tejipari vállalatok világszerte egyre inkább arra törekednek, hogy A2 tejet dolgozhassanak fel annak érdekében, hogy a hagyományos tej egészségesebb alternatíváját kínálva megfeleljenek a fogyasztói igényeknek.

Az A2-es tej iránti érdeklődés miatt a tejtermelő gazdaságok igénye arra vonatkozóan, hogy egyedeikről információt kapjanak az A2 genetikai tulajdonság tekintetében, szintén emelkedő tendenciát mutat. Az ÁT Kft. laboratóriuma igyekszik ennek az igénynek eleget tenni:

**AZ ÁLTALUNK KÍNÁLT
TEJVIZSGÁLATBÓL MEGTUDHATÓ,
MELY EGYED RENDELKEZIK A2 KAZEIN
TERMELŐ TULAJDONSÁGGAL.**

MINTAVIZSGÁLATI ÁRAK:

minimum 20 minta esetén

20-40 minta	6000 Ft/minta
41-60 minta	5000 Ft/minta
61-80 minta	4800 Ft/minta
81 mintától	4300 Ft/minta
81 mintától	4500 Ft/minta befejéskori mintavétellel, szállítással

Az árak az ÁFÁ-t nem tartalmazzák. Az árak az aktuális euró árfolyam szerint értendők.

2022. MÁJUSTÓL AZ ALÁBBI SZOLGÁLTATÁSSAL ÁLLUNK RENDELKEZÉSÜNKRE:

FRISS, NYERSTEJBŐL VÉGZETT
VIZSGÁLATTAL, MELY MEGHATÁROZZA,
HOGY AZ ADOTT EGYED A2A2
GENETIKAI ÁLLOMÁNNYAL
RENDELKEZIK-E.

FONTOS INFORMÁCIÓK:

- a laboratóriumunkkal előzetes időpont egyeztetés szükséges,
- havi tejtermelés ellenőrzéskor vett mintákból is elvégezhető a vizsgálat,
- 80 minta felett lehetőség van termelésellenőr kollégánk által elvégzett mintavételre, és a minták laboratóriumba történő szállítására is,
- eredményközlés: 8 munkanapon belül.

Hagyományos tej

MEGRENDELÉS VAGY TOVÁBBI KÉRDÉSEK ESETÉN

az alábbi elérhetőségeken állunk rendelkezésére:

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft., Tejvizsgáló Laboratórium

Dr. Kenéz Árpád, laboratóriumigazgató

e-mail: kenez.arpad@atkft.hu | telefon: **+36202294965**

Forrás: extension.wsu.edu

AZ ANTIBIOTIKUM-CSÖKKENTÉSI TERV

A NAGYÜZEMI TELEPEK KÖVETKEZŐ FELADATA

Dr. Filipisz István
Dunavet-B Zrt.

A cikk a DUNAVET szakmai hírlevelek 2022. évben megjelent, Dr. Filipisz István: AZ ANTIBIOTIKUM-CSÖKKENTÉSI TERV. A nagyüzemi telepek következő feladata 1-2 című cikkek alapján készült kibővített másodközlés.

Az agrárminiszter 27/2021. (VIII. 11.) AM rendelete az állatgyógyászati termékekről szóló 128/2009. (X. 6.) FVM rendelet módosításáról, ismertebb nevén az **AMR rendelet** sok egyéb mellett az élelmiszertermelő állományokban kötelezővé teszi az antibiotikum felhasználás csökkentését és az erre irányuló akcióterv kidolgozását. Az alapelvek szerint az antibiotikumok felhasználását hazánkban csökkenteni szükséges, és azt a szakmailag indokolt, legszükségesebb esetekre kell korlátozni. A 27. § 14. pontja szerint „Az állattartó telepet ellátó szolgáltató állatorvos a nagy létszámú állattartó telepek antibiotikum felhasználásának csökkentése érdekében kötelezően végrehajtandó

antibiotikumfelhasználás-csökkentési tervet dolgoz ki a telep számára a NÉBIH által kiadott és honlapján közzétett, az antibiotikum-kezelés minimumkövetelményeiről szóló útmutató alapján, amelyet éves önellenőrzés keretében köteles felülvizsgálni. Az antibiotikumfelhasználás-csökkentési terv végrehajtását a szolgáltató állatorvos felügyeli.”

A rendelet vonatkozó bekezdése **2022. január 28-tól alkalmazandó**, de a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal hat hónap átmeneti időt biztosít a terv elkészítésére. A hatóság tehát ellenőrizni fogja a terv meglétét, ugyanakkor a terv hiányának szankcionálására csak **2022 augusztusától** kerül sor.

A NÉBIH honlapján napokkal ezelőtt megjelent a fent említett útmutató, melynek a legfontosabb pontjait az alábbiakban foglaljuk össze.

1. Az antibiotikum felhasználás csökkentésének a szakmai szempontjai:

A FELHASZNÁLÁS KORLÁTOZÁSA

- Az antimikrobiális állatgyógyászati készítmények hozamfokozásra történő felhasználása továbbra is tilos.
- Az antimikrobiális készítmények nem alkalmazhatók rutinszerűen, és nem használhatók fel a rossz

higiénia, a nem megfelelő állattartási gyakorlatnak vagy az állattartó telep nem megfelelő üzemeltetésének kompenzálására.

- Az antimikrobiális szerek nem használhatók profilaxisra, kivéve olyan kivételes esetekben, amikor nagyon magas a fertőzés vagy egy fertőző

betegség kockázata.

- Az antimikrobiális készítmények metafílaxisra csak akkor használhatók, ha magas a fertőzés vagy a fertőző betegség terjedésének kockázata állatok egy csoportján belül, és ha nem állnak rendelkezésre egyéb megfelelő alternatívák.
- Élelmiszer-termelő állat esetében 3. és 4. generációs cefalosporin, kolisztin és fluorokinolon hatóanyagú állatgyógyászati készítmény profilaxis céljára történő alkalmazása tilos. Gyógykezelés és metafílaxis céljára a fenti állatgyógyászati készítmények akkor alkalmazhatók, ha az érintett állatállományban az elhullott vagy beteg állatokból vett mintán elvégzett **érzékenységi vizsgálat vagy az adott állattartó telep vonatkozásában havi rendszerességgel elvégzett telepi rezisztenciavizsgálat indokolja.**

AZ ANTIBIOTIKUMOK RENDELÉSÉNEK SZABÁLYOZÁSA

- Élelmiszer-termelő állat részére az állattartó általi alkalmazás esetén legfeljebb **7 nap időtartamú** kezelésre elegendő mennyiségű antibiotikum-hatóanyagú készítmény rendelhető.
- Antibiotikum csak három példányos **állatorvosi vényen** rendelhető, amelynek formai kellékei a rendeletben meghatározottak.
- 2024. január 1. után élelmiszertermelő állatnak szánt antibiotikumot csak hatósági bizonyítvánnyal rendelkező állatorvos állíthat ki.

A GYÓGYSZERES TAKARMÁNYOK HASZNÁLATÁNAK KORLÁTOZÁSA

- Az antimikrobiális állatgyógyászati készítményeket tartalmazó gyógyszeres takarmányok nem használhatók fel profilaxisra.

- Az antimikrobiális gyógyszeres takarmányok esetében a rendelvény a kiállítás időpontjától számított legfeljebb **öt napig** érvényes.
- Az állatorvos nem írhat fel olyan gyógyszeres takarmányt, amely **egynél több** antimikrobiális állatgyógyászati készítményt tartalmaz.

TOVÁBBI SZAKMAI SZEMPONTOK

- A kezelés csak klinikai vizsgálat után, lehetőség szerint rezisztencia vizsgálati eredmény birtokában történjen.
- Az antibiotikum alkalmazása célzottan, szűk spektrumú szerrel, kellő adagban, megfelelő ideig, lehetőleg egyedi beadási módot alkalmazva történjen.
- A kezeléseket **kezelési naplóban** kell rögzíteni. Az állatorvos által a gyógykezelésről vezetett nyilvántartásnak antibiotikum terápia esetén tartalmaznia kell a diagnózist, illetve a főbb klinikai tünetek leírását is. Az állatorvosnak a kezelés adatait a kezelés megkezdésétől számított 24 órán belül rögzíteni kell a nyilvántartásban.
- A kezelési napló képezi az alapját az antibiotikumokra vonatkozó adatszolgáltatásnak is, **de az adatszolgáltatás nem helyettesíti a kezelési naplót.**

2. A csökkentési terv célja, tartalma

Az antimikrobiális szerek körültekintő alkalmazásának fontosságáról szükséges **az állattartókat is tájékoztatni**, mivel a sikeres, hosszú távú intézkedések csak a telepi menedzsmenttel együttműködve érhetők el. A tervet a telepeket ellátó szolgáltató állatorvosnak kell kidolgoznia, és éves önellenőrzés keretében köteles azt felülvizsgálni. A terv végrehajtását a szolgáltató állatorvos felügyeli.

A cél az adott telepen alkalmazott technológiák, járványvédelmi intézkedések újragondolása, az antibiotikum felhasználás csökkentése érdekében tett intézkedések dokumentálása. Az antibiotikum-

csökkentési tervet célszerű a telep **járványvédelmi tervébe integrálni**, tekintettel arra, hogy a járványügyi megelőzésre irányuló, a járványvédelmi tervben feltüntetendő intézkedések a rezisztencia kockázatának csökkentését is szolgálják.

Az agrárminiszter 27/2021. (VIII. 11.) AM rendelete, ismertebb nevén az **AMR rendelet** sok egyéb mellett az élelmiszertermelő nagyüzemi állományokban kötelezővé teszi az antibiotikum felhasználás csökkentését és az erre irányuló akcióterv kidolgozását. A rendelet vonatkozó bekezdése **2022. január 28-tól alkalmazandó**,

de a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal hat hónap átmeneti időt biztosít a terv elkészítésére. A hatóság tehát ellenőrizni fogja a terv meglétét, ugyanakkor a terv hiányának szankcionálására csak **2022. augusztusától** kerül sor.

Az antibiotikum-csökkentési terv létrehozása során alkalmazandó szempontok:

Az antibiotikum megválasztása során figyelemmel kell lenni a humángyógyászatban kritikus hatóanyagok védelmére. Előtérbe kell helyezni a humángyógyászatban nem vagy alig használt hatóanyagokat (pl. tetraciklinek, neomicin, florfenikol). Ha az első vonalbeli, **első választású szerek** nem hatékonyak, lehetőség szerint másodvonalas szerek javasoltak (pl. gentamicin, penicillinek, linkomicin, potenciált szulfonamidok). Az ún. **kritikusan fontos hatóanyagok** (CIA, fluorokinolonok, 3. és 4. generációs cefalosporinok, kolisztin) csak körültekintéssel alkalmazandók, ha az első két hatóanyagcsoport nem bizonyult hatékonynak.

Sertések esetében például az alábbi alkalmazási sorrend javasolt:

1. első választású készítmények **D** kategória: CTC, OTC, doxiciklin, florfenikol (C kategória, de nincs humán használat)
2. második választású készítmények **D** kategória: penicillinek, 1. és 2. generációs cefalosporinok (C kategória), gentamicin, potenciált szulfonamidok, lincomicin (C kategória)
3. amennyiben az előző két kategória hatóanyagai nem hatékonyak a telepi tapasztalatok alapján, a **C** kategória hatóanyagai használhatók: makrolidok, pleuromutilinek
4. **B** kategória, korlátozottan, csak a feltételek teljesülése esetén, rezisztencia vizsgálat után alkalmazandók: fluorokinolonok, 3. és 4. gen. cefalosporinok, kolisztin

A különböző **AMR kategóriákba** sorolt termékek használatára vonatkozó általános javaslatok a következők:

A kategória: nem alkalmazhatók élelmiszertermelő állatoknál.

B kategória: akkor használható, ha az elhullott vagy beteg állatokból vett mintán elvégzett érzékenységi vizsgálat vagy az adott állattartó telep vonatkozásában havi rendszerességgel elvégzett telepi rezisztenciavizsgálat indokolja, illetve csak akkor mérlegelhető rezisztenciavizsgálat nélkül, amikor a C vagy D kategóriában nincs

olyan antibiotikum, amely klinikailag hatékony lehetne.

C kategória: alkalmazhatók, ha nincs D kategóriás hatóanyag, amely törzskönyveztetve lenne a kórokozóra, vagy amikor a D kategóriában nincs olyan antibiotikum, amely klinikailag hatékony lehetne a kórokozóra; a használatuk az állatorvos döntése, nem feltétlenül kell hozzá érzékenységi vizsgálat.

D kategória: első választású készítmények.

Az antibiotikum csökkentési tervet javasolt a telep **járványvédelmi tervébe integrálni**, vagy a sertéstelepek esetén az **Sertéstelepi minősítő rendszerbe** (SMR) integrálni, tekintettel arra, hogy a járványvédelmi tervben összefoglalt megelőző intézkedések a rezisztencia kockázatának csökkentését is szolgálják. A megfelelő külső és belső járványvédelmi intézkedések csökkentik az antimikrobiális kezelésre szoruló betegségek kialakulását, behurcolását, továbbterjedését, ezért ezek kiemelten fontosak. Emellett a telepi higiénia is kritikus tényező.

Az antibiotikum használat csökkentésére irányuló intézkedések csak a jelen állapot felmérését követően tervezhetők, ezért az antibiotikum csökkentési terv hangsúlyosan kell tartalmazza a **telep jelenlegi gyógykezelési gyakorlatát**, a korcsoportonkénti és hasznosítási irányonként jellemző megbetegedéseket és gyógykezelési gyakorlatokat. Ki kell térni az **egyéb, jelenleg alkalmazott preventív** intézkedésekre, így a fertőtlenítőszeres használatára, vakcinázásokra, antiparazitikus kezelésekre, rendszeres laboratóriumi vizsgálatokra, az állomány általános védekezőképességének javítását célzó kiegészítő takarmányok, gyógyhatású készítmények használatára is.

A jelen helyzet rögzítése után javasolt **specifikus telepi célok kitűzése**. Ilyenek a technológiákba épített gyógykezelések felülvizsgálata, a profilaktikus kezelések felülvizsgálata és módosítása, a metafilaktikus kezelések gyakorlatának felülvizsgálata, az egyedi kezelések előtérbe helyezése az állományszintű kezelésekkel szemben, a rendszeres mintavételezés és a laborvizsgálatok protokolljának a rögzítése, az adatok gyűjtése és rendszerezése.

Az alább szereplő vázlat a terv hatóság által javasolt elemeit tartalmazza, azonban minden állattartó telepnek a saját adottságai figyelembevételével kell azt létrehozni, kiegészítenie és alkalmaznia, a vonatkozó jogi és szakmai szabályok figyelembevételével.

ANTIBIOTIKUMFELHASZNÁLÁS CSÖKKENTÉSI TERV 2022 - VÁZLAT

I. JELEN ÁLLAPOT BEMUTATÁSA

1. Általános adatok

- a telep adatai
- állatfaj, létszám
- fajta
- hasznosítási irány
- dátum
- készítette
- aláírás (állatorvos)

2. A jelenlegi antibiotikum felhasználás áttekintése – a kezelési napló

- alkalmazott hatóanyagok, készítmények, gyógyszerformák
- éves mennyiségi adatok készítmények és hatóanyagok szerint
- a telepen leggyakrabban előforduló, antibiotikum kezelést igénylő betegségek és azok gyógykezelése, az alkalmazott hatóanyagok és azok gyógyszerformái, a kezelés indoklása
- a takarítás-fertőtlenítés rendje, fertőtlenítőszer felhasználása
- vakcinázási, mentesítési programok, laboratóriumi vizsgálatok
- alkalmazott antiparazitikumok, takarmány kiegészítők (pl. vitaminok, ásványi anyagok, szerves savak, stb.)
- oktatás, képzés rendje és annak dokumentálása

II. A JÖVŐBEN TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK AZ ANTIBIOTIKUM FELHASZNÁLÁS CSÖKKENTÉSÉRE

A tervezett intézkedéseket az alábbi szempontok alapján javasolt összeállítani:

1. Az eddig alkalmazott gyógykezelések szükségességének **felülvizsgálata**, módosítása a klinikai tapasztalatok alapján. Meg kell határozni, hogy mely kezelések szükségesek, melyeknél lehet az antibiotikumot egy más csoportban szereplő antibiotikummal kiváltani az AMR szempontok szerint (**hatóanyagváltás**), mely antibiotikus kezelést lehet kiváltani gyógyhatású szerekkel vagy csökkenteni a felhasználást a higiénia fokozásával. A kezelések kialakításánál előnybe kell részesíteni a kisebb **kiszerelest**, az egyedi kezelést a tömeges kezeléssel szemben, a vízdékony készítményeket a takarmányba

keverhetővel szemben (**gyógyszerformák**). A megfogalmazott célok költségeit célszerű meghatározni és szembeállítani a jelenleg alkalmazott kezelések költségeivel.

2. A **kitűzött célok** megfogalmazása az alábbiak szerint.

Az 1. pontban leírt szempontok szerint meg kell fogalmazni azt a célt, hogy mely kezeléseknél hagyhatók el a kritikusán fontos (CIA), B kategóriás antibiotikumok részben vagy teljesen, és a csökkentés számszakilag mit jelent, vagyis hány %-kal csökken ezek felhasználása egy éves időtávban.

Az 1. pontban leírt szempontok szerint meg kell fogalmazni azt a célt, hogy a technológiába épített antibiotikus kezelések közül melyek csökkenthetők részben vagy hagyhatók el teljesen és a csökkentés számszakilag mit jelent, vagyis hány %-kal csökken ezek felhasználása egy éves időtávban.

3. Az antibiotikum felhasználás **csökkentést szolgáló egyéb** programok felsorolása.

Az állományban meg kell határozni azokat a betegségeket és kórokozókat, amelyekkel szemben **jelenleg is zajlanak vakcinázási** programok. Meg kell határozni ezek jelenlegi hatékonyságát és az ezzel kapcsolatos lehetséges elvárásokat és amennyiben ezek között lényeges eltérés van, és a betegség kezelése antibiotikum használattal jár, akkor ki kell tűzni célként az eredmények javítását és a protokoll módosítását, akár az **állatvédelmi szempontok** figyelembevételével is (pl. intradermális vakcinázás alkalmazása).

Az állományban meg kell határozni azokat a betegségeket és kórokozókat, amelyekkel szemben **jelenleg nem zajlanak vakcinázási programok**, de van mód a vakcinázásra. Meg kell vizsgálni akár a telep-specifikus vakcinák használatának a lehetőségét is a költségek, a lehetséges hatékonyság és a kockázatok figyelembevételével.

Az állományban csökkenteni kell minden olyan hatást, ami a vakcinázási programok hatékonyságát csökkentheti. Ezért tervet kell kidolgozni az állományok **parazitológiai** állapotának a felmérésére és folyamatos monitorozására, valamint - ha szükséges - hatékony antiparazitikus programot kell kidolgozni és alkalmazni.

Meg kell vizsgálni és újra kell értékelni az AMR szempontok figyelembevételével az általános **járványvédelmi** intézkedéseket és azok valós teljesülését a telepen. Meg kell határozni azokat a pontokat, amelyek szigorítása segíti az AMR előírások betartását. Ezek közül a legfontosabb a telepi zártság növelése és a telepi higiénia fokozása.

A telepen át kell tekinteni a **fertőtlenítési protokollt**, mind az eljárások, mind az alkalmazott szerek tekintetében azért, hogy a fertőzéses nyomás csökkentésével is támogatni lehessen az antibiotikumok használatának a csökkentését.

Amennyiben lehetséges, akkor az antibiotikum használat csökkentésének az eleme lehet akár a magasabb állategészségügyi státuszú állományok beállítása is.

A telepeken a célok elérése érdekében szükséges lehet a **laboratóriumi vizsgálatok** - elsősorban az antibiotikum érzékenységi vizsgálatok - rendszeressé tétele és ennek megfelelő dokumentálása és elemzése azért, hogy megalapozottan lehessen antibiotikumot választani. Különösen fontos ez abban az esetben, ha a telepen felmerül a kritikus antibiotikumok használatának a lehetősége, mert ezt a rendelet egyébként is előírja.

4. Az antibiotikum csökkentési terv elengedhetetlen eleme az **oktatási program**, a folyamatos képzés és továbbképzés, valamint a kommunikáció a telepi dolgozókkal és a menedzsmenttel. A telepet ellátó állatorvosnak meg kell határoznia, hogy mikorra szerzi meg az antibiotikum felíráshoz szükséges képzettséget, amelyet az AMR rendelet 26. § 8. pontja 2024.01.01.

határidővel előír. Mindezek mellett az állatorvosnak célszerű a telepen rendszeres belső képzéseket tartani (és azokat **dokumentálni**) a telepen dolgozók számára, amely során értékeli az antibiotikum felhasználást az állományban és az állatorvos átadja a legújabb információkat az antibiotikum használatával kapcsolatban mind a dolgozók, mind a menedzsment számára.

III. AZ EREDMÉNYEK MÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE

Az antibiotikum-csökkentési terv alkalmazása során nyomon kell követni azt, hogy a bevezetett intézkedések milyen hatással jártak, és ennek egy folyamatos és rendszeres monitoring programba kell illeszkednie és azt folyamatosan dokumentálni is szükséges. Így a kiindulási állapot és a vizsgált állapot összehasonlításával az intézkedések hatásai is mérhetővé válnak. Javasolt, hogy a program rögzítse: a kiindulási állapothoz képest rendszeresen (pl. havonta) megvizsgálják, hogy a telepen adott korcsoportban vagy hasznosítási irányon belül mely hatóanyagok és gyógyszerformák mennyisége változott, és hogyan. Amennyiben a célok és az elért eredmények között jelentős eltérés van, úgy célszerű új intézkedéseket hozni és azokat a programban rögzíteni. A terv kötelező, éves felülvizsgálata során a korábban kitűzött cél elérésének értékelése és új célok megfogalmazása javasolt.

Megjelent az Állati növénykert folytatása!

- néprajz és történelem kedvelőinek
- állat- és növénykedvelőknek
- 0-100 éves korig

Megrendelhető az ÁT Kft-nél:

Tel.: 06 20 329 5227

racz.henriett@atkft.hu

Ára: 2 500 Ft

www.atkft.hu

10% kedvezmény
5 db vásárlása esetén

20% kedvezmény
10 db vásárlása esetén

I-II. kötet együtt
csak 4 500 Ft

SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT

8. táblázat: A teljesítményvizsgált tehenészeti telepek megyénkénti megoszlása az állomány elegytej szomatikus sejtszámának telepenkénti súlyozott átlaga alapján (2022. március)

Megye	Szomatikus sejtszám x ezer / cm ³										Telep
	< 400		401 - 500		501 - 700		701 - 1000		> 1000		
	A telepek száma és százalékos megoszlása										
Baranya	15	83,33	2	11,11	1	5,56	0	0,00	0	0,00	18
Bács-Kiskun	10	38,46	3	11,54	8	30,77	3	11,54	2	7,69	26
Békés	19	54,29	8	22,86	4	11,43	4	11,43	0	0,00	35
Borsod-Abaúj-Zemplén	11	61,11	3	16,67	4	22,22	0	0,00	0	0,00	18
Csongrád-Csanád	14	66,67	3	14,29	3	14,29	1	4,76	0	0,00	21
Fejér	14	77,78	3	16,67	1	5,56	0	0,00	0	0,00	18
Győr-Moson-Sopron	17	53,13	9	28,13	3	9,38	2	6,25	1	3,13	32
Hajdú-Bihar	25	54,35	8	17,39	10	21,74	3	6,52	0	0,00	46
Heves	3	37,50	4	50,00	0	0,00	1	12,50	0	0,00	8
Komárom-Esztergom	7	87,50	1	12,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8
Nógrád	4	50,00	1	12,50	2	25,00	1	12,50	0	0,00	8
Pest	16	69,57	4	17,39	2	8,70	1	4,35	0	0,00	23
Somogy	9	81,82	0	0,00	1	9,09	0	0,00	1	9,09	11
Szabolcs-Szatmár-Bereg	15	62,50	5	20,83	4	16,67	0	0,00	0	0,00	24
Jász-Nagykun-Szolnok	17	62,96	4	14,81	4	14,81	2	7,41	0	0,00	27
Tolna	12	44,44	4	14,81	5	18,52	6	22,22	0	0,00	27
Vas	7	43,75	5	31,25	4	25,00	0	0,00	0	0,00	16
Veszprém	8	38,10	5	23,81	5	23,81	3	14,29	0	0,00	21
Zala	8	88,89	1	11,11	0	0,00	0	0,00	0	0,00	9
Összes telep	231		73		61		27		4		396
Összes telep %		58,33		18,43		15,40		6,82		1,01	
összes fejt tehén	109 247		25 262		16 971		6 913		297		158 690
összes fejt tehén %		68,84		15,92		10,69		4,36		0,19	

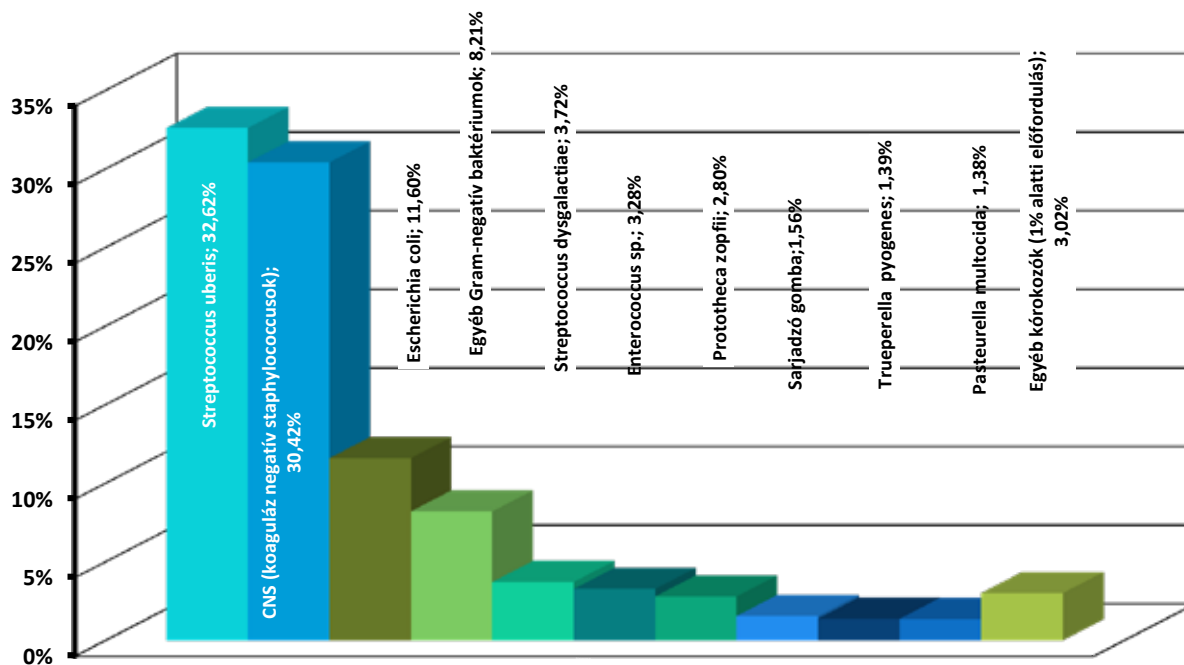
9. táblázat: A vizsgált tehenállomány megoszlása és tejtermelése súlyozott átlag sejtszám-értékhatáronként (2022. március)

Sejtszám értékhatár x 1000	Fejt tehén	Összes	Napi tej kg	Fejési átlag
Kevesebb, mint 100	80 787	2 961 859		36,66
101 - 400	43 864	1 380 838		31,48
401 - 500	4 898	152 531		31,14
501 - 700	6 411	196 301		30,62
701 - 1 000	5 769	179 688		31,15
1 001 - 3 000	11 411	354 435		31,06
3 001 és több	4 003	111 282		27,80
Összesen	157 143	5 336 934		33,96

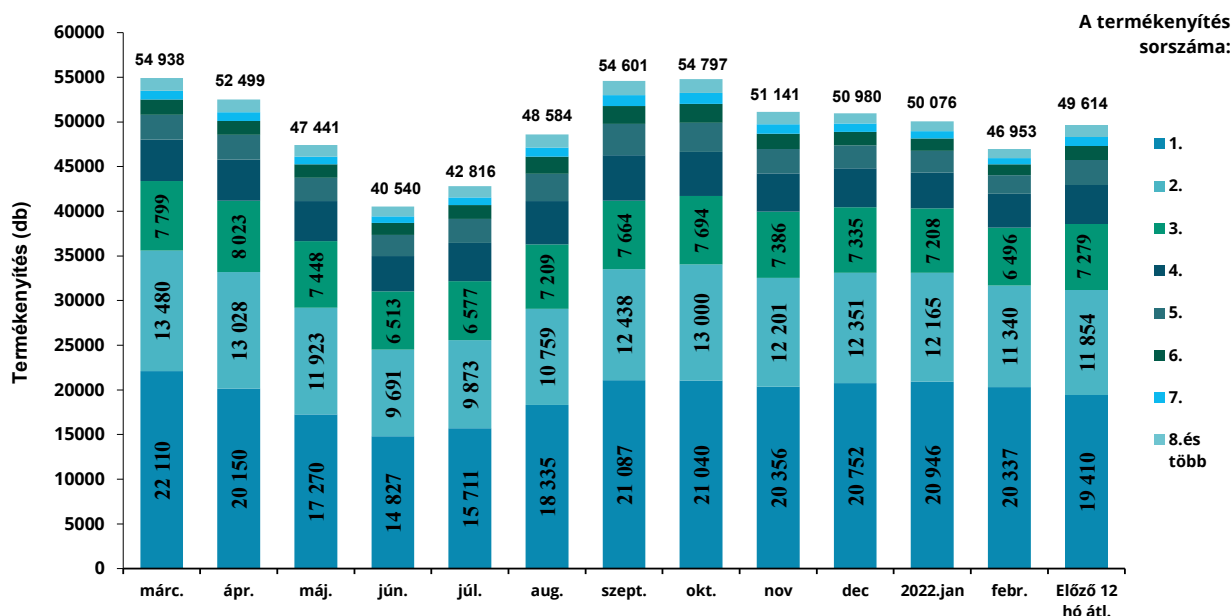
Tejmintákban azonosított kórokozók aránya

1. ábra: A TELJESKÖRŰ VIZSGÁLATOKRA KÜLDÖTT TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA
Vizsgált időszak: 2021. április 01. és 2022. március 31.

Termékenyítési adatok elemzése a szaporítás javításáért

2. ábra: Az "A" módszerrel ellenőrzött tehének havonkénti termékenyítéseinek száma és megoszlása a termékenyítések sorszáma szerint.
Vizsgált időszak: 2021.03.01 - 2022.02.28.

TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

10. Táblázat: A tej karbamid-tartalmának vizsgálatába bevont állományok megoszlása

Ellenőrző fejés dátuma: **2022. március**

Ellenőrzött tehénszám: **161 429**

Fejt tehenek száma: **142 960**

Értékelt minták száma: **141 838**

Ellenőrzött tenyészetek száma: **329**

Megnevezés	Megoszlás	
	(n)	%
Fehérje- és energiahány	907	0,64
Energiahány	13 440	9,48
Fehérjetöbblet és energiahány	4 132	2,91
Fehérjehiány és enyhe energiatöbblet	4 785	3,37
Fehérje- és energiaegyensúly	69 417	48,94
Fehérjetöbblet és enyhe energiahány	13 973	9,85
Fehérjehiány és energiatöbblet	2 548	1,80
Energiatöbblet	27 795	19,60
Fehérje- és energiatöbblet	4 841	3,41

2022. március hónapban a 399 ellenőrzött telepből 329, az ellenőrzött telepek 82%-a vette igénybe a karbamid mérési szolgáltatást a fejt tehénállomány 90%-ára.

PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK

Vemhességi vizsgálatok száma és eredménye (2021. március)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
Összes mérés				
2021. 03.	822	473	305	44
Tejlaboron keresztül				
	409	198	192	19
Adatfeldolgozáson keresztül				
	413	275	113	25
Vemhességi napok alapján				
0-27 napig	28 NÉ	8 NÉ	16 NÉ	4 NÉ
28-45 napig	195	120	61	14
46-60 napig	79	55	19	5
61 naptól	111	92	17	2

NÉ: nem értékelt

2021. márciusi vemhesség vizsgálatok* eredményei a bejelentett ellések alapján

Vemhességi szakasz		PAG	VEMHESÉG VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE				
			Bejelentett ellések alapján megállapított eredmény				
			megoszlás (db)	bejelentés	megoszlás (db)	megjegyzés	
Vemhességi napok alapján (PAG) (a bejelentett termékenyítéstől eltelt napok száma). Vemhességi idő: 285 +/- 14 nap	28-45 napig	120 vemhes	78 egyed	időre ellett			
			10 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	9 egyed	korábbi termékenyítésre ellett	
			32 egyed	nincs ellés	1 egyed	későbbi termékenyítésre ellett	
		61 üres	60 egyed	üres	KORAI EMBRIO- MAGZATVESZTÉS?????	14 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			1 egyed	vemhes	2 egyed	következő termékenyítésre vemhesült	
					17 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
		14 ism.	2 egyed	vemhes	1 egyed	időre ellett	
					0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett	
			12 egyed	üres	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült	
					6 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
	46-60 napig	55 vemhes	40 egyed	időre ellett			
			7 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	7 egyed	korábbi termékenyítésre ellett	
			8 egyed	nincs ellés	0 egyed	későbbi termékenyítésre ellett	
		19 üres	18 egyed	üres	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS?????	5 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			1 egyed	vemhes	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült	
					6 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
		5 ism.	2 egyed	vemhes	0 egyed	időre ellett	
					1 egyed	korábbi termékenyítésre ellett	
			3 egyed	üres	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült	
					0 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
	61 naptól	92 vemhes	71 egyed	időre ellett			
			13 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	13 egyed	korábbi termékenyítésre ellett	
			8 egyed	nincs ellés	0 egyed	későbbi termékenyítésre ellett	
		17 üres	16 egyed	üres	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS?????	5 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült
1 egyed			vemhes	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült		
				5 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült		
2 ism.		0 egyed	vemhes	1 egyed	időre ellett		
				0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett		
		2 egyed	üres	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült		
				1 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült		

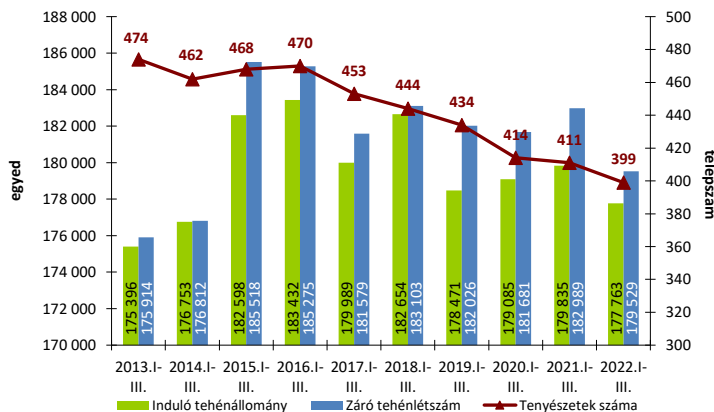
*Adatfeldolgozáson keresztül regisztrált vemhesség vizsgálatok (PAG vizsgálati eredmények: vemhes, üres, ismételt vizsgálat javasolt)

Vemhességi vizsgálatok nyilvántartása (2021. március - 2022. március)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
2021.03.	822	473	305	44
2021.04.	920	639	236	45
2021.05.	843	517	297	29
2021.06.	873	559	270	44
2021.07.	768	433	278	57
2021.08.	616	300	278	38
2021.09.	678	364	277	37
2021.10.	844	455	337	52
2021.11.	950	620	278	52
2021.12.	848	522	287	39
2022.01.	719	422	260	37
2022.02.	802	512	267	23
2022.03.	826	526	265	35
Összes minta	10509	6342	3635	532

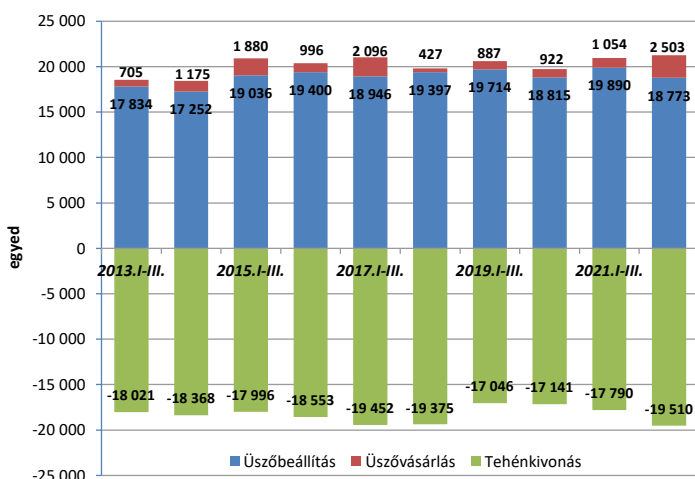

1. ábra: Az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetek száma, induló és záró tehénlétszáma (db, 2013-2022. I-III. hó)

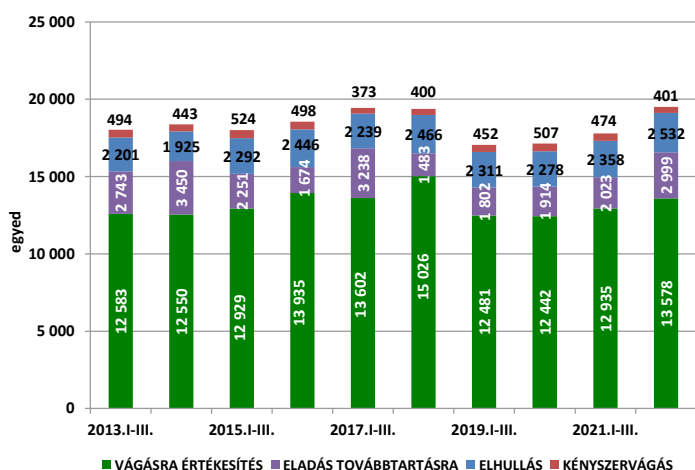
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2022 márciusában 12-vel (-2,9%) kevesebb volt, mint 2021 márciusában. A termelésellenőrzött tenyészetek száma az elmúlt 4 hónapban 400 alatt volt, bár márciusban 1-gyel nőtt az előző hónaphoz képest. 2022. március végén 3.460-tal kevesebb (-1,9%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 15,8%-kal (-75) kisebbedett, és a tehenészetek csökkenésének üteme érdemben nem lassul. Ugyanakkor 2013 márciusa óta a záró tehénlétszám nőtt (+3.615 egyed, +2,1%), így a telepenkénti átlagos tehénlétszám jelentősen emelkedett, először elérve a 450-es átlagos állomány nagyságot.

2. ábra: Az üszöbevétel és tehénkivonás alakulása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-III. hó)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2021-ről 2022-re – egy év alatt – enyhén csökkent (-2.072 tehen; -1,2%), de az állomány 2022 első három hónapjában picit nőtt (+1766 egyed; +1,0%). 2022 első három havában a tehénkivonások száma nőtt (+1720 egyed; +9,7%), de ugrásszerűen emelkedett az üszövásárlások száma is (+1449 egyed; +137,5%) a 2021. március végi értékekhez képest. Az állománypótlás szempontjából meghatározó üszöbeállítások száma továbbra is elmarad az 1 évvel ezelőttitől (-1117 egyed; -5,6%), de az év első három hónapjában az állománypótlás nagysága összességében meghaladta az állománykivonását.

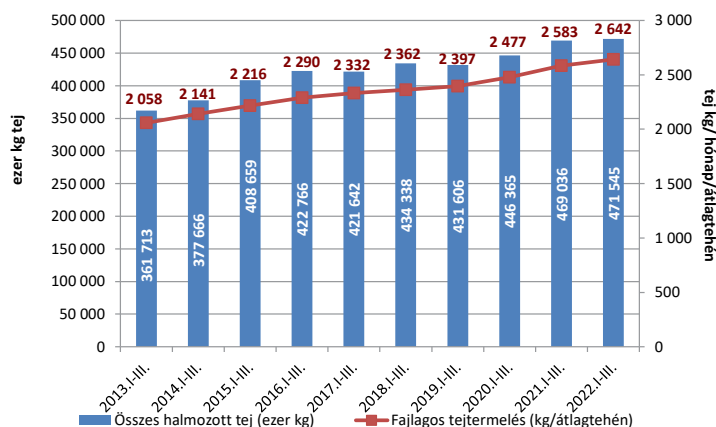
3. ábra: A tehénkivonás megoszlása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-III. hó)

2022 első három havában az állományból kivont tehenek 69,6%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 13.578 volt), 13,0%-át (2.532 egyed) az elhullás tette ki, a tehénkivonások 2,1%-áért (401 egyed) pedig a kényszervágás volt felelős, amelyek átlagos aráynak számítanak. Ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya elérte a 15,4%-ot (2.999 egyed), amely már az átlag fölötti értékek közé sorolható. 2022-ben az induló tehénállomány 7,6%-át selejtezték, 0,2%-át kényszervágták, 1,4%-a elhullott és 1,7%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 11,0%-át vonták ki a termelésből, ami az elmúlt 10 év legmagasabb tehénkivonási aránya az első negyedévben.

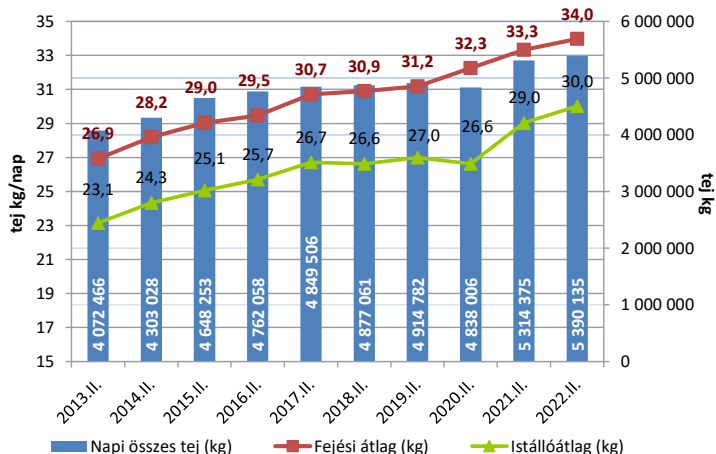

4. ábra: Összes halmazott és fajlagos tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-III. hó)

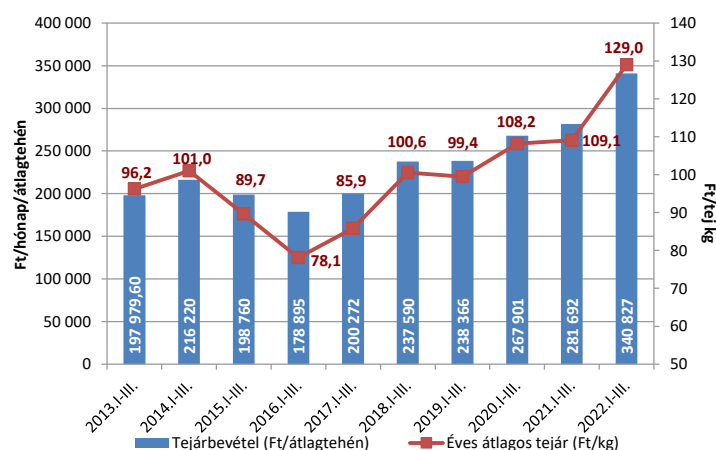
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmazott tejtermelése 2022 első három hónapjában enyhén nőtt (+2,509 millió kg; +0,53%) 2021 első negyedéhez képest, és meghaladta a 471 millió kg-ot. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés enyhén emelkedett, és elérte az 2.642 kg-ot (+59 kg; +2,3%), ami az elmúlt 10 évben rekordnak számít. 2013 és 2022 márciusa között a fajlagos tejtermelés növekedése 28,4%-os (!) volt (+584 kg), míg az összes halmazott tejtermelés még nagyobb mértékben, 109,83 millió kg-mal (+30,4%) emelkedett.

5. ábra: Fejési és istállóátlag, valamint a napi összes tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2013-2022. III. hó)

2022 márciusában a napi összes tejtermelés a tavalyi év márciusi termeléséhez viszonyítva kismértékben, 5,39 millió kg-ra nőtt (+75,76 ezer kg, +1,4%), ami az elmúlt 10 év legnagyobb értékének felel meg, emellett mind a fejési átlag (+0,63 kg, +1,9%), mind az istállóátlag tovább emelkedett (+0,98 kg, +3,4%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés 1,32 millió kg-mal lett több (+32,4%), a fejési és istállóátlag 7,04, ill. 6,87 kg-mal nőtt (+26,1%, ill. +29,7%), ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ábra: Tejárbevétel és az éves átlagos tejár az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2013-2022. I-III. hó)

A tehenenkénti tejárbevétel 2022 első negyedévében 340,8 ezer Ft volt átlagosan, 21,0%-kal nőtt 2021 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb első három havi nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 2,3%-os és tej árának 18,3%-os (!) növekedésében keresendő. 2013 első negyedévéhez viszonyítva a nominális tejárbevétel közel háromnegyedével, 72,2%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 28,4%-os és a tejárának 34,1%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon

a nyerstej átlagos havi felvásárlási ára tovább emelkedett, és meghaladta a 130 Ft/kg-ot. A nyerstej kiviteli ára is emelkedett a vizsgált időszakban, és 10%-kal meghaladva a hazai termelői átlagát, már 150 Ft/kg-os árszint körül mozog. A globális és az európai uniós piacon a tej- és tejtermékek értékesítési árai, valamint a tejtermékek nemzetközi tőzsdei árai továbbra is emelkednek, ami felfelé húzza a hazai nyerstej- és tejtermékárakat is. Ebben fontos szerepet játszik a világ számos részén évtizedek óta nem látott rekordmagas infláció, azon belül is az élelmiszerek drasztikus globális áremelkedése. A koronavírus utáni keresleti-kínálati sokkok, szétesett ellátási láncok, a magasabb energiaárak, továbbá az ukrajnai háború és az Oroszországra kivetett szankciók miatti nemzetközi kereskedelmi zavarok (pl. gabona, műtrágya, energiahordozók) következtében további jelentős élelmiszer-áremelkedés várható egész Európában. A tejtermékek ára Magyarországon már az elmúlt egy év alatt 18,2%-kal nőtt (a 2,8%-os tehéntej maximált ára ellenére), és további jelentős áremelkedés várható ennél a termékcsoportnál is.

ESŐTÁNC

ÚJDONSÁGOK A CIROK ÉS A SZUDÁNIFŰ VILÁGÁBAN

Dr. Orosz Szilvia

Állattenyésztési

Teljesítményvizsgáló Kft.

Az ágazatot egyszerre sújtja az energia- és fehérjehordozók tartósan magas ára, az import termékek akadozó ellátása, a háború miatt egyre súlyosbodó közgazdasági környezet, és sajnos az őszi-tavaszi aszály is. Eddig sem volt könnyű, de most... már biztos, hogy eljött az ideje az öntözési beruházások tervezésének és megvalósításának. Túl nagy a kockázata annak, hogy 3-4 aszályos betakarítási szezon esetében nem marad mit etetni a tehénnek. Öntözés nélkül csak az esőtánc marad...

A 2020-as tömegtakarmány-tartalékokat a legtöbb telepen már felélték 2021-ben, így most gond van a tehén takarmánybázisával. A cikk írásának időpontjában már látható, hogy még a jól kelt őszi vetések jelentős része is gyenge hozamú lesz áprilisban. De vannak területek, ahol már ki is tárcsázták a perjét, rozstot, és most tavaszi zab van a földben vagy felülvetették a gyenge kelést. Annak érdekében, hogy ne kelljen a takarmányhiány miatt tehenet kivágni vagy a termelési szintet csökkenteni, érdemes elgondolkodni a cirokfélék és a szudánifű vetésén, mint utolsó lehetőség. Nem a kukoricaszilázst helyettesítjük a korszerű cirokfélékkel és a szudánifűvel, hanem a hiányzó rozs- és fűszilázssok emészthető rosttartalmát. Mert ezen új hibridek kiváló rostemészthetőségűek, ha fiatalon vannak betakarítva. De már az is segítség, ha a növények ehetik, és több kukoricaszilázs marad a tehénnek. Az alábbi cikk egy kisebb áttekintést ad arról, hogy mit érdemes

tudni ezen két növényről és keverékeikről (!) a legújabb tapasztalatok szerint.

A cikkben megjelennek termékek és cégnevek is, aminek a segítő szándék az oka. Annak érdekében írtam, hogy a termelők minél gyorsabban közvetlen információkhoz juthassanak ezen nehéz helyzetben. Az idő most pénz!

És idén járjuk nagy buzgalommal az esőtáncot...

...a cikk megjelenésekor már megjött a tavaszi eső. Reméljük elég lesz a megújuláshoz.

Képaláírás: A brachytikus törpe BMR ciroknak dupla a levélállománya és kiváló a szárszilárdsága

1. A cirokfélék

1.1. Szárazságtűrés – termésbiztonság

A cirokfélék jól tűrik az ökológiai stresszhatásokat (késői vetés, aszály, gyenge termőképességű vagy rossz szerkezetű talaj, késői vetés). Ezért aszályos területeken egyre nagyobb jelentőségre tehetnek szert. A cirokfélék a csapadék mennyiségére a kukoricánál kevésbé érzékenyek, mivel Afrika száraz területeiről származnak. A cirok óriási előnye a kukoricával szemben, hogy lényegesen, kb. 30%-kal kevesebb vizet igényel egységnyi zöldtömeg előállításához (1. táblázat). A különböző hibridek szárazságtűrése különösen kiváló, képesek kiheverni az aszálykárt és regenerálódnak (a kukorica nem képes regenerálódni). A szárazságtűrés a cirok viaszos levélzetével és viszonylag kis sztómaszámmal, továbbá erőteljes, mélyre hatoló járulékos gyökérrendszerével magyarázható.

A hagyományos silócirok hozama elérheti a 70t/ha értéket, energiataralma azonban rendkívül gyenge a magas rosttartalom miatt (Orosz, 2005)

1. táblázat A silókukorica és a cirokfélék várható hozamának összehasonlítása (május 1. és szeptember 30. között)

Csapadékmennyiség a tenyészidőszak alatt	Kukorica várható hozama	Cirok várható hozama
<200 mm	--	++
200-300 mm	=	=
>300 mm	+++	+

1.2. Kettős termesztés

Fontos szempont a kettős termesztés lehetősége is, mert az április végén - május elején betakarított gabonafélék (pl. tritikálé) után biztosabban előkészíthető a talaj, mint a kukorica alá: ha későn kerül a kukorica a földbe, akkor az intenzív növekedés időszakában beecsúszhat a csapadékszegényes periódusba, a cirok viszont május 15-ig gond nélkül vethető. A szudánifű pedig még júniusban is (normál évjárat esetében).

A levélerek és a szár sárgás-barnás elszíneződése jelzi a BMR tulajdonságot (fotó: Orosz Szilvia, 2005)

1.3. Speciális tulajdonságok

A BMR (*Brown Mid Rib*), mint tulajdonság (a levélerek és egyes növényi részek barnás, sárgás-barnás elszíneződése) ugyanúgy, mint a kukoricában, a cirokfélékben is megtalálható. Az új tulajdonság alapja egy genetikai mutáció, melyet természetes szelekciós eljárással tartottak benn az új hibridekben. A mutáció hatása, hogy alacsonyabb a lignintartalom, illetve gyengébb a cellulóz-lignin kötés a növényben, és ez adott fenológiai fázisban kedvezőbb rostemészthetőséget eredményez. Tehát a lignintartalom nemcsak fenofázis, hanem fajtafüggő is! A megváltozott lignintartalom, illetve szerkezet viszont magával hozta, hogy a terméshozam mérsékelt a hagyományos silócirokhoz képest, és gyengébb a szárszilárdság. Emiatt különösen nagy körültekintést igényel a hibridválasztás és a javasolt termesztéstechnológia betartása. A BMR cirkoknak van bugás és szemet érlelő, valamint bugás hímsteril (azaz szemet nem érlelő) változata. A szemet érlelő, bugás, kis termetű Little Giant BMR cirok kedvező hazai eredményei miatt megfontolásra javasolható (Sersia Farm Kft.). A szintén szemet érlelő, de nagy termetű Buffalo közepkorai érésű BMR hibrid silócirok. Szár-levél aránya kitűnő,

termőképessége kiváló. A BMR tulajdonság segítségével – megfelelő betakarítási időpontban – kedvező beltartalmi értékek érhetőek el. A hibrid vastag szárának köszönhetően kiváló állóképességgel rendelkezik és nagy zöldtermés jellemzi. Vethető fövetésben, de akár őszi kalászos szenázsok után is (Alfaseed Kft).

A BMR cirkok által megtermelhető szilázsalapanyag elmaradhat a silókukoricákétól (olyan évben, amikor a kukorica hozama is jó). Miért érdemes akkor ezen korszerű, de kisebb hozamú hibridekkel foglalkozni, ha nem adnak nagyobb mennyiséget? A kisebb hozam mellett megmaradt ugyanis a termésbiztonság (szárazságtűrés), nem érzékeny az aflatoxinra és javult a tápláléértéke (energiatartalma) a hagyományos cirokfélékhez viszonyítva. Egyes BMR-típusú cirokfélék megközelítik a silókukorica energiatartalmát. A legfontosabb pedig, hogy alapvetően nem a kukoricaszilázs helyettesítője a szudánifű- és BMR cirokszilázs, hanem jól emészthető rostforrás (a gabona- és fűszilázs helyett adjuk a tejelő tehénnek).

Egy újdonság a fenofázis-rostemészthetőség összefüggésére: a *PPS (Photoperiod sensitivity)*. A fotoperiódus érzékenység a cirokfélék egy olyan tulajdonsága, mely lehetővé teszi, hogy a tömegtakarmány célú cirkok bugázása mindaddig ne induljon be, míg a nappali megvilágítás nem csökken 12,5 óra alá. Ezzel nagyobb 'betakarítási ablak' alkalmazására nyílik lehetőségünk, illetve minimalizálja a korai előregedés kockázatát, biztosítva így a sokáig kedvező rostemészthetőséget.

A BMR tulajdonság kisebb lignintartalmat eredményez, ami növeli a takarmány emészthetőségét. Ez azonban növelheti a szár megdőlésének kockázatát. Ezért több esetben továbbfejlesztették a BMR genotípust és kombinálták a törpenövésű, de leveles növényi fenotípussal. A 'brachytic Dwarf' elnevezés tehát elágazó és törpe tulajdonságra utal (az internóduszok távolságát csökkentették), ami kevesebb szárat és több levélfelületet eredményez. A nagyobb levél : szár arány és a BMR-ből adódó kisebb lignintartalom kombinálása, valamint a bugás változat hozzáadása olyan takarmányminőséget eredményez, amely hasonlít a silókukoricához. A hazai gyakorlatba tavaly vezették be (**Monster** – Alfaseed Kft. és **Vitalfeed** Kft.). A tavalyi száraz nyáron is tudott 15-30 tonna/ha szilázst adni.

Egy nyugat-magyarországi telepen (40 kg/nap/tehen fejési átlag) a nagytejű tehen adagjában is alkalmazták

10 kg/nap/tehen feletti adagban a rozsszilázs kiváltására. Kifejezetten költségmegtakarítás célzattal. Javasoljuk idén ennek a cirokfélének a kipróbálását. Nutrigrain BMR cirok (brachitikus törpecirok, kis internóduszokkal, sok levéllel, kis dőlési kockázattal): kipróbálásra javaslom kis területen, mert nincs hazai tapasztalat még. Típusa azonban nagyon ígéretes (Alfaseed Kft.).

1.4. A cirok típusai

A cirokféléknek számos típusát ismerjük:

- o A 'nagytestű' silócirok 3-4 méteres magasságukkal képesek akár 70-80 tonna/ha zöldtermést adni. Ezek kétféleképpen hasznosíthatóak: elsősorban biogáz üzemi alapanyagként természetjük, de kérődzőkkel is etethető a belőle készült szilázs. Jelentős, 15-20%-os kiindulási cukortartalommal, közepes rostemészthetőséggel (NDF₄₈: 50-55%) és alacsony keményítőtartalommal rendelkeznek a szemérés fázisában betakarítva.
- o A szemes cirkokat, ahogy a név is mutatja, alapvetően a szemtermésükért termesztik. Jellemző rájuk, hogy nemesítésük során az elérhető termés (szem) maximalizálása mellett szintén cél a hatékonyabb betakarítás érdekében a növénymagasság csökkentése. De megkésített vetés esetén vagy kényszerhelyzetben ezen típusok is betakaríthatók szilázsnak. Kisebb hozamot adnak, mint a silócirok, de takarmányozási értékük a legújabb kutatási eredmények szerint megközelíti a kukoricaszilázst. Ennek oka, hogy 20% nyersrost-tartalom mellett 15-20% keményítőtartalmat képesek teremni.
- o A korábbi hagyományos silócirok hibridek magassága tág tartományban mozog (180-400 cm).
  - Amennyiben a hagyományos silócirok bugás és szemet érlel, akkor a betakarításkori keményítőtartalom magasabb, mint a biogáz üzemi, kifejezetten nagy hozamú cirokféléké (akár 15-25% szá.). A hagyományos silócirok hibridek esetében a rost emészthetősége ekkor gyenge a késői betakarítás eredményeként (NDF₄₈: kb. 50%). Amennyiben korszerű BMR tulajdonsággal rendelkező silócirok hibridről van szó, úgy a magasabb keményítőtartalom kedvező rostemészthetőséggel társul a szemérés fázisában betakarítva a növényt (kb. 30-40 tonna szilázs/ha).
  - Amennyiben a hagyományos silócirok nem bugás vagy bugás ugyan, de hímsteril, abban az esetben a keményítő nem épül be a szemekbe. Általában ezen változatok esetében a cukortartalom lesz

kiemelkedő (15-20% szá.). Amennyiben korszerű BMR tulajdonsággal rendelkező, nem bugás vagy hímsteril silócirok hibridről van szó, úgy kedvező rostemészthetőség várható korai (25% szárazanyag-tartalom mellett történő) betakarításkor (kb. 30-40 tonna szilázs/ha).

1.5. Agrotechnikai kockázat

Kutatási körülmények között nem lehetett egyértelműen igazolni, hogy a BMR cirok esetében a szár megdőlése nagyobb mértékű, mint hagyományos fajták esetében. A szárdőlést ugyanis számos tényező befolyásolja:

- Elsőként említjük a fajta/hibrid szerepét (a brachitikus dwarf-törpe hibridek nem dőlnek meg).
- Fontos szempont a nitrogén-utánpótlás mértéke (a túldozírozás egyértelműen hajlamosítja a szárdőlésre).
- A kisebb vetési csíraszám is csökkentheti a megdőlés veszélyét.
- Amennyiben hirtelen nagy mennyiségű csapadék hullik vagy éppen csapadékos évszám van, úgy az fellazítja a növény szöveteit, és megdőlésre hajlamosítja az amúgy is gyengébb állóképességgel rendelkező hibrideket.
- Végül a betakarítás időpontja következik, mint meghatározó tényező (főleg, ha bugás és szemet érlel a cirok - 'fejben nehéz').

2003-ban kétféle BMR cirkot vetettek 3 különböző vetési csíraszámmal (hektáronként: 75.000; 150.000; 300.000 csira), és 2-féle nitrogéndózist alkalmazva (57 kg N/ha

és 113 kg N/ha). A BMR 106 típusú növény szárdőlése minimális volt, továbbá sem a csíraszám, sem a nitrogén-utánpótlás mértéke nem befolyásolta. A BMR 100 fajta azonban érzékenyen reagált a nitrogén-utánpótlásra, ami jelentősen növelte a szárdőlés mértékét ezen fajta esetében.

1.6. A betakarítás módja

A betakarítás módja szerint két nagy csoportot különítünk el:

- A 'tisztán' cirokfélék különböző fajtái általában az egyszeri betakarításra alkalmas növények, egy menetben, járvaszecskázóval lehozva a területről (szárszerkezetük miatt nem fonnyaszthatóak).
- A szudánifű és szudánifű-cirok kombinációk többször is kaszálhatóak (itt alapvető fontosságú a kaszálás-fonnyasztás, tehát a kétmenetes betakarítási technológia az alacsony szárazanyag-tartalom miatt).

1.7. Etethetőség

A hagyományos silócirok hibrideket korábban nem termelő állatállományoknak javasoltuk. A gondosan választott legkorszerűbb, BMR típusú és időben betakarított silócirokokat azonban már a közepes- és kistejű tehéneknek, sőt akár a nagytejű tehéneknek is adhatjuk. Tehát a korszerű cirokféléket rehabilitálnunk kell, megváltoztatva a korábban alkotott nézetet a gyenge tápláléértékükre vonatkozóan.

2. A szudánifű

A szudánifű *multi-cut* típusú takarmánynövény, mivel különleges tulajdonsága, hogy az április-szeptemberi tenyészidőszakban 3-szor kaszálható, 60-30-30 napos vágási ciklusokban. **A június végi (első) betakarítás fontos, mert vannak olyan telepek, akiknek a készletei nem bírják ki a cirok betakarításáig, tehát augusztus közepéig-végéig.** Minden alkalommal különböző felhasználást tesz lehetővé (szilázs/szenázs, széna, zöld, legeltetve), alkalmazkodva az aktuális időjárási és termelési viszonyokhoz. De a szénaként történő hasznosításhoz nagyobb töszámot kell alkalmazni. A szudánifű sikeresen termesztendő fő- illetve másodvetésként is. Hazánkban áprilistól-augusztus közepéig vethető (akár áprilisi rozs, vagy a későbbi tritikálé és a május végi borsós keverékek után is!). A szudánifű intenzív sarjadzásának és növekedésének köszönhetően, megfelelő körülmények között a hektáronként 80-90 tonna hozamot is elérheti. A

hibridek optimális betakarítási ideje tejelő tehénnel történő etetéskor (genetikai háttértől függően) a zászlóslevél megjelenése és a bugázás kezdete között van. A szárazanyag-tartalom azonban ekkor 20-27% között alakul (hibridtől függően), ami még nem optimális a direkt silózásra. A 27% alatti szárazanyag-tartalom ecetes és alkoholos erjedést eredményezhet, ezért

Szudánifű Tedejen (fotó: Orosz Szilvia, 2019)

ebben a fenológiai fázisban a kétmenetes betakarítás technológiáját, tehát a fonyasztást javasoljuk (ami sajnos növelheti a szilázs hamutartalmát, mivel a renden tartva a növényt nő a földszennyeződés mértéke is). Nagyobb a fehérjetartalma, mint a kukoricaszilázsaknak (átlagosan 100 g/kg sza.) keményítőt azonban nem tartalmaz.

Javaslom az alábbi hibrideket megfontolásra:

Bovital: Magyarország legkedveltebb és legmegbízhatóbb szudánifű hibridje! Kimagasló terméspotenciál, állóképesség és stressztűrőképesség jellemzi. Középkorai érésű hibrid, melynek beltartalmi értékei alkalmassá teszik széleskörű felhasználását, alkalmazását. Jó minőségű szenázs és széna készíthető belőle (Alfaseed Kft.).

Crea: a szudánifű hibridek új generációja közé tartozó Crea hibrid kimagasló beltartalmi értékekkel (emészthetőség, nyersfehérje), termő- és állóképességgel rendelkező hibrid. Szár-levelel aránya kimagasló. Terméspotenciálja átlagosan 7,8%-kal haladja meg a piacon megtalálható versenytársak termését. Kifejezetten ajánlott szenázskészítésre.

Tehének való (Alfaseed Kft.)!

Suzu: kimagaslóan gyors és intenzív sarjadzási képességgel rendelkező hibrid, mely kifejezetten jól tolerálja a kedvezőtlen adottságú talajokat és termőhelyeket. Alkalmos szenázs-szénakészítésre és legeltetésre is (Alfaseed Kft.)!

Gardavan: az egyik legkorábbi szudánifű hibrid a piacon. Szára vékony, állóképessége jó, így kifejezetten ajánlott széna készítésére is. Beltartalmi értékei kiegyensúlyozottak, stressztűrőképessége kimagasló (Alfaseed Kft.).

Srem: szabadelvirágzású, késői érésű szudánifű fajta. Szár-levelel aránya megfelelő, termesztési körülményekre kevésbé igényes (Alfaseed Kft. és Sersia Farm Kft.).

Belle: szabadelvirágzású, kifejezetten kedvező beltartalmi értékekre szelektált finom szárú, leveles korai szudánifű (Alfaseed Kft.).

Hermes: a Hermes BMR szudánifű. Magasság: 2,5 m. Finom szárú fajta, könnyen szárítható, de nem hajlamos a dőlésre. Rendkívül ízletes, könnyen emészthető

takarmány. Alacsony antinutritív és toxikus (kéksav) anyagtartalom jellemzi. Termeszthető magában vagy homoki babbal keverve, úgy a termék fehérjetartalma magasabb lesz (Sersia Farm Kft.).

Monarch: extrém szárazságtűrő, nagyon robusztus kultúra, finom, rugalmas szárú szudánifű hibrid, kiváló beltartalmú takarmány készíthető belőle. Fővetésben 2-3-szor is kaszálható. Dőlésre nem hajlamos. Alacsony antinutritív és toxikus (kéksav) anyagtartalom jellemző (Sersia Farm Kft.).

Szudánifű betakarítása Vajhátton (fotó: Halász Tamás, 2019)

A szudánifű legnagyobb kérdése a kétmenetes betakarítási technológia. A szudánifű a *multi-cut* rendszerben (korai vágásnál) kiváló emészthetőségű alapanyagot adott, tehát tud pótolni egy közepes minőségű korai betakarítású gabonaszilázszt (rozs, tritikálé). Korai betakarítása esetében a rost emészthetősége kiváló, elérheti a 60-65%-ot. Bálázható, de fóliatömlőben és falközi silóban is erjeszthető szecskázott formában. A takarmányadag NDF-tartalmának emészthetősége szempontjából javító hatású az átlagosan 53-55% rostemészthetőségű kukoricaszilázs és a 40% NDF-emészthetőségű lucernaszilázs mellett. A kedvező rostemészthetőség közel 600 g/kg sza. NDF-tartalommal társul, aminek eredményeként az emészthető rost mennyisége a korszerű szudánifű szilázsokban jelentős ($dNDF_{4,8} > 320$ g/kg sza.)

A Dél-Alföldön 2019-ben összességében kb. 35 tonna/ha szilázszt tudtak betakarítani 65% rostemészthetőséggel 3-szori kaszálással úgy, hogy május 10-11-én vetették el a szudánifűvet, 15 aranykoronás kötött talajon.

A betakarítás nehézségeit is meg kell említeni. A korábban tapasztalt leggyakoribb hiba a magas hamutartalom és az alacsony szárazanyag-tartalom volt. Szársértő kaszával, hagyományos rendterítővel és rendképzőkkel megoldható a feladat. A járvaszecskázóban nincs szükség a szemroppantókra, sőt. A júniusi-júliusi meleg segíti, de a viaszos levélzet hátráltatja a fonyasztást.

3. Újdonság: szudánifű-cirok keverékek

Ez merően új megközelítés. A különböző cirokfélék előnyeit egyesíti egy keverékben. A cirok a támaszték és a hozam, a szudánifű javítja az emészthetőséget. Két vetőmag egy zsákban.

A *HULK* nevű keverék a Gigant cirok és egy PPS BMR szudánifű vetőmagkeveréke. 2021-ben öntözetlen területen a Nyakas Farmon 28% szárazanyag-tartalomnál 58% NDF_{4,8} és 45 tonna/ha hozamot adott. 2022 márciusában már elérhető a forgalmazónál (Alfaseed Kft.).

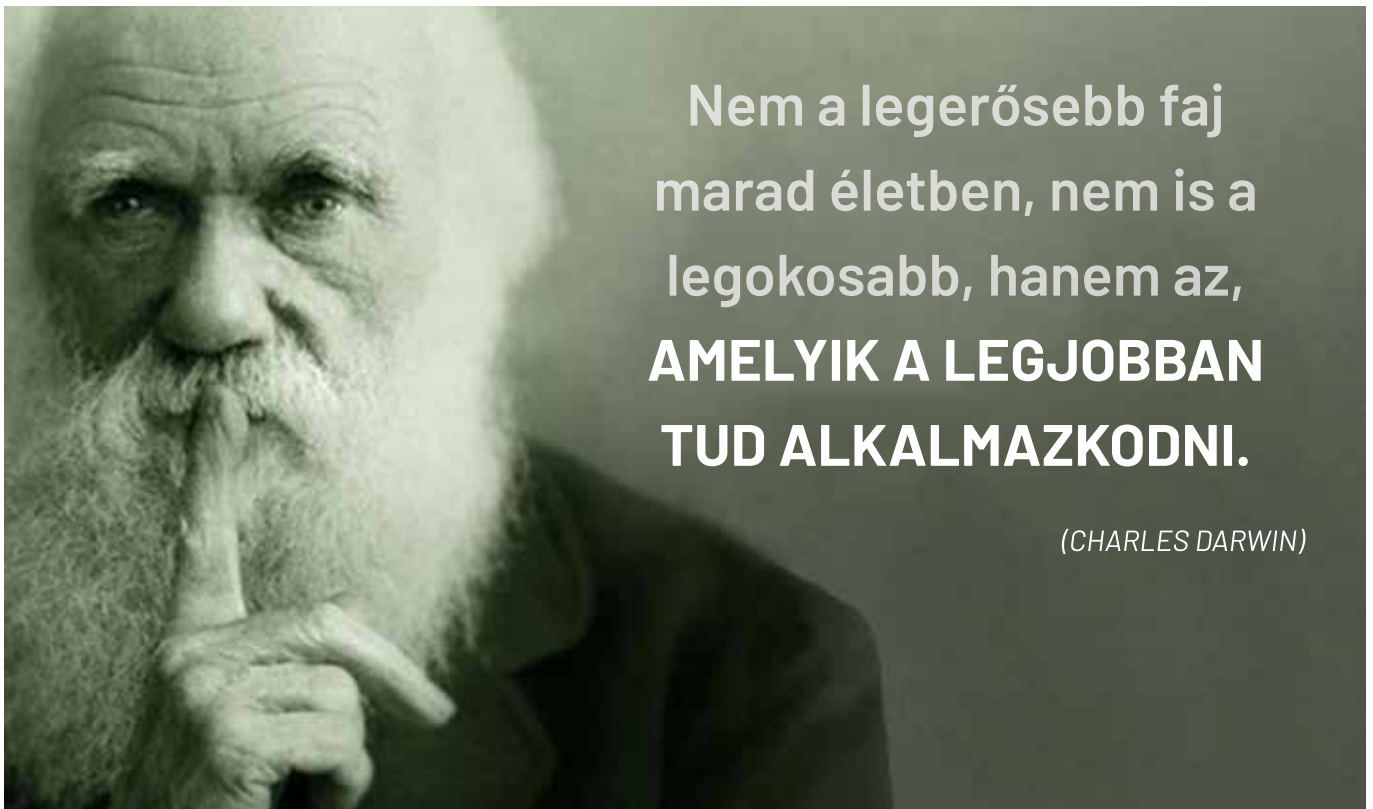
Az *Asolo Trist* gyengébb termőterületekre fejlesztették ki, a három hibrid keveréke (*Sweet Caroline*, *Sugargraze* és *Triunfo*) még ilyen területeken is megbízhatóan magas termést garantál. A silócirok tartást ad a keveréknek, megakadályozza a megdőlést, keményítővel és fehérjével járul hozzá a szilázs beltartalmához. A cukorcirok garantálja a jó terméshozamot és a magas cukortartalmat. A BMR fajta csökkenti a keverék lignintartalmát és emeli a rost emészthetőségét (Sersia Farm Kft.).

Az *Asolo Bis* két kiváló emészthetőségű BMR cirokhibrid (a *Little Giant* és a *Big Dragon* BMR PPS hibridek) stabilitást és magas terméshozamot adó keveréke. Termékeny és jó vízgazdálkodású talajokra

ajánlják, ahol maximális terméshozam elérése a cél, minőségi kompromisszum nélkül. Kiváló, nagy mennyiségű, ízletes, jó emészthetőségű takarmányt ad. De a betakarított, szecskázott zöldtömeg magas nedvességtartalmú lesz! A *Big Dragon* egy nagyon késői, fotoperiódus-érzékeny (PPS), rendkívül magas növésű és leveles változat. Rugalmas szárának köszönhetően nem dől meg, akár 4 méter magasra is megnőhet. Nagyon ízletes, jó emészthetőségű, nagy terméshozamú BMR 6 hibrid. A *Photo Period Sensitive* tulajdonság, mint korábban írtuk, fényperiódus-érzékenységet jelent, vagyis a hosszúnappalos növényeknek rendkívül hosszú nappali megvilágításra van szükségük a virágképzéshez. Korlátozott fényviszonyok mellett nem hoznak virágot és magot, így hosszabb ideig megőrzik jó emészthetőségüket. E tulajdonságuk miatt levélzetük általában dúsabb, mint a nem hosszúnappalos fajoké (Sersia Farm Kft.).

Végül, de nem utolsósorban javaslom az alábbi cégeknél érdeklődni a cirokfélék és a szudánifű iránt a teheneink érdekében: Alfaseed Kft., Vitalfeed Kft., Sersia Farm Kft., Lidea Hungary Kft.

Elsősorban esőt kívánok Önöknek, másodsorban jó döntéseket, hogy legyen mit betakarítani!

Nem a legerősebb faj
marad életben, nem is a
legokosabb, hanem az,
**AMELYIK A LEGJOBBAN
TUD ALKALMAZKODNI.**

(CHARLES DARWIN)

A JUMARTOK II. A JUMARTOK EMLÍTÉSE A 16. SZÁZADIG

Dr. Kenéz Árpád

Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

Az Akkád Birodalomban (Kr. e. 2350-2150) rossz ömenként tekintettek a különböző emlősök kereszteződése kapcsán, amelyek között akadt szarvasmarhalóféle (szamár, ló) párosodására vonatkozó is. Közös mindegyikben, hogy az uralkodás, a haza, az otthon, a tenyészet (akol, karám) megsemmisülését, elvesztését jósolják (Freedman 2017).

Az egyik legismertebb ilyen „teremtmény” Nagy Sándor (Kr. e. 356-323) lova, amelynek neve is arra utal, hogy ló és szarvasmarha jegyei vannak: Bucephalus (Bukephalosz), azaz ökörfejű. Annyi bizonyos, hogy különleges állatról lehetett szó, mert akkori árák szerint is kirívóan sokba került ez a harcimén...

A Szeleukida Birodalom (Kr. e. 305-64) uralkodóinak érméin is megjelenik a bikaszarv az emberi portrékon és néhány esetben lófejen is. Egyes kutatók úgy gondolták, hogy ezek az érmék ihlették meg a korabelieket Bukephalosz megjelenésére vonatkozóan, miszerint Nagy Sándor lova szarvakat viselt. Később más kutatók igazolták, hogy pont fordítva volt, azaz az érmék a csatamén megjelenéséhez köthető hiedelmeket örökítették meg (Miller és Walthers 2004).

1. kép: Nagy Sándor Bukephalosz hátán az Isszoszi csatában (mozaikképp részlete a Nápolyi Múzeumból, Kr. e. 1. sz.)

2. kép: Szeleukida érmék szarvas lófejekkel (valószínűleg Bukephalosz ábrázolása) (Miller és Walthers 2004, archaicwonder.tumblr.com, wikipedia)

Alexandriai Philón görög zsidó filozófus (Kr.e ~20- Kr. u. ~40) jegyezt fel egy törvényt Józsefről szóló munkájában, miszerint a zsidó pásztorok nem keresztelkedhetnek az anyajuhokat kecskebakokkal, az anyakecskéket kosokkal, a lovakat szarvasmarhákkal. Ha mégis, akkor büntetést kell fizetniük a természet törvényeinek megszegése miatt (Yonge 1855).

Zakaria bin Muhammad bin Mahmud Abu Yahya Qazwini a 13. századi perzsa geográfus és természettudós a

híres Aja'ib al-Makhlukat wa Ghara'ib al-Mawjudat (The Wonders of Creatures and the Marvels of Creation, avagy A teremtés csodái) című munkájában (melyet csak 1538-ban adtak ki) ábrázol egy szárnyas rókával harcoló, szarvat viselő lovat. Lényeges, hogy Qazwini könyvében nagyon sok kezdetleges ábrázolás található, főként a tudomány számára egyébként is csak később megismert állatok kapcsán (cetfélék, mélytengeri halak stb.), ám a szarvasmarhaféléket igen pontosan ábrázolja. A zebu marha pl. nagyon jól felismerhető.

3. kép: Qazwini illusztrációi egy zeburól, egy lóról és egy szarvakat viselő lóról, amely egy szárnyas rókával harcol (1538)

A jumartok kapcsán az első tudományos feljegyzések a 16. század közepére keltezhetők. Gerolamo Cardano olasz polihisztor 1545-ben megjelent *Contradicentium medicorum* munkájában említi ezeket a keveréklényeket, ahol a sperma öröklésben közrejátszó szerepét taglalja. McCarthy szerint Cardano azért tudott ezen az állatok megjelenéséről részletes leírást adni, mert voltak már korábban megjelent forrásművek is a témával kapcsolatban.

Kicsivel később, 1551-ben Conrad Gessner svájci természettudós *Historiae Animalium* című nagyszabású művében írja (McCarthy saját fordítása), hogy Franciaországban, Grenoble közelében érdekes öszvéreket használtak a hegyi utakon. Ezek a helyiek elmondásai szerint szarvasmarha bikától és lókancától születtek. Ugyanitt említi egy a svájci Alpokban, Splügen faluban világra jött ivadékot, amely hiteles tanúk szerint

bikától és kancától született. Ezen információ kapcsán, McCarthy szerint, Gessner a falu egykori orvosa, Jakob Ruf feljegyzéseire hagyatkozott. Ruf leírta, hogy az egyed nem más, mint egy normális vemhességet követően bika és kanca párosításából született csikó, mely ló patákkal, ám szarvasmarhákra jellemző testalkattal, szőrzettel és farokkal rendelkezik.

4. kép: Gessner lovat ábrázoló grafikája

5. kép: Gessner szarvasmarha illusztrációi 1551-ből

TEJPIACI JELENTÉS

A 4/2020. (II.28.) AM rendelet alapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, az Agrárközgazdasági Intézet és a Tej Szakmaközi Szervezet és TermékTanács

által közösen működtetett kiterjesztett adatszolgáltatási rendszerből rendelkezésre álló legfrissebb, 2022. februári és összesített adatok az alábbiak:

ALAPANYAG ADATOK		2022. február				
		mennyiség [tonna]	Alapár [HUF/kg]	Zsír-tartalom [g/100g]	Fehérje-tartalom [g/100g]	átlagár [HUF/kg]
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Extra	113 846	125,81	3,84	3,38	132,53
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Osztályon kívüli	1 228	120,42	4,27	3,61	113,20
Egyéb helyről felvásárolt nyerstej	-	1 729	-	3,84	3,34	124,90
Társvállalattól átvett alapanyag	-	6 018	-	-	-	-
Import alapanyag (külföldről vásárolt)	-	...	-	-	-	-
Társvállalatnak értékesített alapanyag	-	4 433	-	-	-	-
Export (külföldre kiszállított teljes tej)	-	14 415	-	3,83	3,32	145,71
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék	-	115 667	-	-	-	-
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külföldről) (tejegyenértékben)	-	975	-	-	-	-
Tejpor (külföldről vásárolt) (tejegyenértékben)	-	...	-	-	-	-

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: AKI PÁIR

ALAPANYAG ADATOK		2022. január – február							
		Mennyiség [tonna]	Változás az előző év azonos időszakához %	Alapár [HUF/kg]	Változás az előző év azonos időszakához %	Zsír-tartalom [g/100g]	Fehérje-tartalom [g/100g]	átlagár [HUF/kg]	Változás az előző év azonos időszakához %
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Extra	233 922	100	123,45	117	3,86	3,39	130,93	119
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Osztályon kívüli	4 057	149	116,17	118	4,10	3,49	111,90	123
Egyéb helyről felvásárolt nyerstej		3 802	43			3,87	3,35	122,84	118
Társvállalattól átvett alapanyag		12 503	89						
Import alapanyag (külföldről vásárolt)		593	-						
Társvállalatnak értékesített alapanyag		9 492	97						
Export (külföldre kiszállított teljes tej)		30 557	89			3,84	3,33	143,87	134
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék		238 778	101						
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külföldről) (tejegyenértékben)		1 651	3						
Tejpor (külföldről vásárolt) (tejegyenértékben)		2 429	103						

Forrás: AKI PÁIR

Év: 2022.

Hónap: 2. hónap

FELDOLGOZÓI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)						
Kód	Termék megnevezés	Termelés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	42 829,96	0,00	35 831,80	5 493,03	18 702,56
20	- ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	37 365,59	0,00	33 689,09	2 294,97	15 749,03
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	1 430,19	197,63	971,03	398,63	901,27
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	903,31	120,60	147,40	974,60	1 318,57
50	Savány tejpor	13,00	23,00	37,00	44,00	143,84
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	1 190,97	9,63	1 449,50	460,80	1 429,27
70	- ebből vaj	757,73	0,00	994,86	124,74	875,65
80	Sajt és túró összesen	11 033,91	182,56	8 286,56	3 849,46	5 647,25
90	- ebből túró	1 264,96	0,00	1 519,99	51,32	1 073,22
91	- ebből rögös túró HKT	781,74	0,00	565,24	163,55	203,88
100	- ebből trappista	2 283,33	41,01	2 529,22	380,23	1 171,63
110	- ebből ömlesztett sajt	2 323,54	0,00	1 509,33	1 052,18	1 642,14
120	Savanyított tejtermék	9 499,77	31,13	11 435,07	2 042,51	3 899,84
130	- ebből tejföl	6 212,56	0,00	6 232,69	1 598,87	2 684,27
140	- ebből növényi zsírral készült termék	677,62	0,00	748,16	20,74	238,39
150	Ízesített tejsalok	3 026,45	345,48	4 573,42	276,34	1 773,22

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2022							
Hónap: 1-2. hónap							
FELDOLGOZÓI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)							
Kód	Termék megnevezés	Termelés	Változás az előző év azonos időszakához %	Belföldi értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %	Export értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	88 663,97	108	70 494,07	106	12 340,62	156
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	75 423,66	104	65 577,07	106	4 840,37	146
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	3 024,90	130	2 037,74	122	794,87	110
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	1 830,06	98	384,60	121	1 383,03	79
50	Sovány tejpor	119,89	28	104,75	60	44,00	15
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	2 594,19	100	2 936,72	100	895,96	104
70	– ebből vaj	1 696,00	92	2 026,99	101	261,48	114
80	Sajt és túró összesen	22 153,86	105	16 673,40	99	7 537,14	123
90	– ebből túró	2 645,20	95	3 084,42	102	109,07	136
91	– ebből rögös túró HKT	1 567,48	115	1 142,44	78	313,67	193
100	– ebből trappista	4 644,23	92	5 277,54	101	877,88	99
110	– ebből ömlesztett sajt	4 450,72	116	3 067,04	99	1 808,02	144
120	Savanyított tejtermék	19 731,60	99	23 432,42	95	4 344,35	128
130	– ebből tejföl	12 920,85	99	12 627,45	97	3 386,48	136
140	– ebből növényi zsírral készült termék	1 362,54	89	1 571,17	88	47,06	61
150	Ízesített tejsitalok	5 703,52	101	9 283,93	100	525,20	113

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2022.					
Hónap: 2. hónap					
NAGYKERESKEDŐI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)					
Kód	Termék megnevezés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	1 614,30	8 386,10	555,90	4 188,52
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	1 246,18	6 766,41	113,97	3 266,20
21	– ebből 1,5 % zsírtartalmú UHT tej	1 169,59	4 064,25	58,69	2 861,26
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	321,72	493,45	80,80	478,65
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	45,10	54,19	0,72	121,42
50	Sovány tejpor	36,75	26,06	0,04	80,71
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	146,78	354,49	29,68	205,46
70	– ebből vaj	120,97	227,50	3,87	129,34
80	Sajt és túró összesen	1 880,19	3 752,20	133,47	2 331,85
90	– ebből túró	61,83	319,42	11,66	68,12
91	– ebből rögös túró HKT	0,00	184,41	2,20	68,79
100	– ebből trappista	1 098,88	1 724,07	49,71	1 316,23
110	– ebből ömlesztett sajt	27,58	297,24	17,33	211,84
120	Savanyított tejtermék	3 722,19	5 887,26	62,74	1 387,08
130	– ebből tejföl	209,52	1 325,10	13,36	318,20
140	– ebből növényi zsírral készült termék	37,44	485,44	28,57	308,75
150	Ízesített tejsitalok	187,04	954,40	32,69	468,66

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

TEJSZÍV ALAPÍTVÁNY

FELHÍVÁS SZJA 1%

2017. január 1-től a Tejszív Alapítvány is részesülhet a SZJA 1%-ának felajánlásából.

A Tejszív Alapítvány küldetése szerint a hazai tejágazatban információs, kommunikációs, oktatási, gazdaságfejlesztési, jogvédő és érdekképviselői tevékenységet folytat. Kiemelt célja a hazai tejtermelés, tej és tejtermékgyártás rangjának emelése, a tejfogyasztás népszerűsítése, a Magyar Sajtlovagrend támogatása, a kézműves sajt készítőik összefogásának elősegítése, valamint az iskolai edukációs program és egyéb közösségi marketing tevékenységek ellátása.

Kérjük, hogy személyi jövedelemadó bevallása készítésekor adója 1%-át a Tejszív Alapítvány javára ajánlja fel!

A kedvezményezett adószáma:

18518825-2-43

A kedvezményezett neve:

Tejszív Alapítvány

Köszönjük, hogy adója 1%-ával segíti céljaink elérését!

Tejszív Alapítvány
kuratóriuma

NE PAZAROLJUK EL A DRÁGA TÖMEGTAKARMÁNYT!

Szárazság van drága abrakárok mellett, ezért a tavaszi tömegtakarmánynak minden grammja kincs lesz. Március végén nyári meleg jött, majd lehülés, ki tudja megmondani, mi lesz április közepén és végén? Meg kell őriznünk a (nagy valószínűséggel) gyenge hozamú rozs és fű táplálóanyagait, és lehetőleg úgy erjedjen, hogy a tehén jó étvágygal egye meg. Ha borús, esős lesz a betakarítási szezon, akkor is. A biztonság növelésére több lehetőség is van. A káros erjedési folyamatokat gátló konzerválószerket emelném ki a kora tavaszi időszakra, ha vizes, esetleg földdel szennyezett az alapanyagunk, és akkor is, ha nem tudjuk biztosan, de tartunk a nehézségektől (talajállapot, műszaki háttér, távolságok, heterogenitás, menedzsment kérdések). Egy 200 vagonos silótérben 2000 tonna tömegtakarmányból átlagosan 240 tonnát veszítünk el romlás és a nem látható veszteségek miatt (silótető, oldal- és falromlás, ülepedés),

de nem hivatalosan sokszor 400 tonnát is. Ez 10-30 ha tavaszi betakarítású növényt jelent, ami több, mint elgondolkodtató az idei tavaszon.

Michael Noonan nálunk járt a februári Szarvasmarha-ágazati Szemináriumon. Előadása a silótartósításról szólt, őt kérdeztük a savakkal kapcsolatban.

Kedves Michael, úgy hallottam Öntől, hogy sok országban dolgozott már, és nagy rálátása van az európai tömegtakarmánybázisra.

Először is azzal kezdeném, hogy erős a kötődésem a mezőgazdasághoz, mert egy dél-írországi tejgazdaságban nőttem fel. A középiskola elvégzése után a Dublini Egyetemen tanultam agrártudományt, ahol agronómia/növénytermesztés szakon szereztem alap- majd mesterdiplomát. Tehát tovább mentem az úton, melynek mezőgazdasági gyökerei voltak. A diploma megszerzését követően pedig 10 évig a vetőmagiparban dolgoztam, majd a takarmányozási ágazatban helyezkedtem el. Ez idő alatt a Limericki Egyetemen MBA diplomát szereztem nemzetközi üzleti területen. Azóta Írországból, az Egyesült Királyságból, Ausztriából, Belgiumból és Hollandiából éltem és dolgoztam. Jelenleg a Perstorp Animal Nutrition cégnél dolgozom.

Hogyan látja, mi a savak használatának előnye a tömegtakarmányok tartósítása esetében?

A silózási adalékanyagok nélküli spontán erjedésnek van néhány hátránya: a tejsavbaktériumoknak versenyezniük kell más baktériumokkal, amelyek az értékes cukrokból és fehérjékből nemkívánatos anyagokat, például vajsavat és/vagy ammóniát termelnek. Különösen az északi, hidegebb régiókban nehezebb a jól erjedt szilázs előállítása az éghajlat miatt. Ilyen körülmények között fontos, hogy az erjedést szerves savakkal támogassuk. Ezek a szerves savak önmagukban nem befolyásolják a tejsavbaktériumokat. Korlátozzák a nemkívánatos anyagokat termelő baktériumok szaporodását a pH gyors csökkentésével és antibakteriális tulajdonságaik révén. Ez idővel stabilabb szilázst, kisebb táplálóanyag-veszteséget és jobb ízt eredményez.

Mikor használjunk savakat a szilázsok tartósítására?

A szilázs tartósítása a pH gyors csökkentéséről és a kedvező erjedési folyamatok elősegítéséről szól, a nemkívánatos mikroorganizmusok szaporodásának megakadályozása révén és annak érdekében. A mi ajánlásunk az, hogy a betakarítás idején az időjárási körülményektől függetlenül használjunk szerves savakat, különösen a korán betakarított gabona- és fűszilázsok esetében, amelyek vizesebbek lehetnek. A pH gyors csökkenése elengedhetetlen a jó és stabil szilázs biztosításához.

Mennyiben gazdaságos a savkeverékek használata?

Fontos kérdés. Igaz, hogy egyes tömegtakarmányok, például a nagy fehérjetartalmú pillangósok (lucerna) esetében

nagyobb dózist kell használni, mivel ezek a növények nehezebben silózhatók, mint a gabona- vagy a fűszilázs önmagában. A Svéd Agrártudományi Egyetemen végzett kísérletekből azonban tudjuk, hogy a ProMyr™ termékek alkalmazásakor kevesebb a szárazanyag-vesztés a romlás és nemkívánatos erjedés gátlása miatt (tehát több szilázst tudunk megetetni). A drágán vásárolt abraktakarmányon is lehetett spórolni, amikor a szilázsokat savakkal kezelték.

Általános az a nézet, hogy a savak maró hatásúak és veszélyesek a dolgozókra. Mit tud mondani erről a témáról?

Valóban, régebben veszélyesnek tartották a savak használatát a szilázs készítésekor. Az utóbbi években azonban ez már nem így van, mert a szilázsadalék-gyártás technológiai fejlődése előre haladt ezen a téren. A ProMyr™ silózószerkezetek puffereltek. A pufferelt tartósítószerkezetek rendelkeznek a savak minden előnyével, de kevésbé károsak a dolgozóra nézve, és kíméletesebbek a gépek számára is. Mindazonáltal mindig arra kérjük a felhasználókat, hogy termékeink használata során tartsák be a biztonsági utasításokat a termékbiztonsági adatlapokon feltüntetettek szerint.

Miért javasolja a savkeverékek alkalmazását a TMR-ben?

Köztudott, hogy a szárazanyag-felvétel a takarmány melegedésével csökken. A levegőnek kitéve a táplálóanyagokban gazdag és nedves TMR tökéletes környezetet biztosít a mikroorganizmusoknak, például a penészgombáknak, élesztőgombáknak és baktériumoknak, különösen a nyári hónapokban. Ahogy ezek a mikroorganizmusok szaporodnak, a TMR elkezd felmelegedni és táplálóértéke drámaian csökken. A nem kívánt erjedés a takarmány ízét is rontja, ami végül a takarmány visszautasításához vezethet. Mivel a tehenek nagyon érzékenyek a melegedő takarmányra, fontos, hogy a TMR-t a lehető legtovább frissen tartsuk. Azért javasoljuk a savkeverékek használatát, hogy a TMR minél hosszabban friss legyen, és megőrizze a TMR táplálóértékét (ProMyr™ TMR Solid). Azt, hogy milyen típusú szerves savak használata a leghatékonyabb, nagyban befolyásolják a felhasznált alapanyagok és azok aránya a TMR-ben. A hozzáadott savkeverék TMR-ben való használatának további előnye, hogy az adag vonzóbbá válik a tehenek számára. A tejelő tehenek előszeretettel válogatnak (különösen nyáron), és azonnal észreveszik, ha a takarmány melegszik, romlik. Így csökkenhet az étvágyuk, ami több jászolmaradékhoz vezet, azaz pazaroljuk a nehezen betakarított szilázst a drága abrakkal együtt...

Dr. Orosz Szilvia
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

ProMyr™ TMR

Tartsa a TMR-t hűvös és friss állapotban

A frissesség a kulcs

A ProMyr™ TMR segít stabilizálni az adag táplálóértékét, miközben az íz és a takarmányfelvétel fenntartása érdekében is dolgozik. A termékek megakadályozzák a melegedést, a nem kívánt fermentációt és a mikrobiális aktivitást a TMR-ben. A tehenek nem válogatják a takarmányt, hogy a lehető legjobb darabokat keressék, ami kevesebb hulladékot és könnyebb kezelést eredményez az Ön számára.

Mitől speciális TMR termék?

A ProMyr™ TMR sók és / vagy szerves savak szinergikus keveréke. Az egyes savak gyakran nem képesek a baktériumok, az élesztőgombák és a penészgombák sokféleségének kontrollálására. A készítmények a TMR aerob károsodásának gátlására összpontosítanak a nem kívánt mikroorganizmusok szaporodásának szabályozásával. A hőmérséklet növekedése a környezeti hőmérséklethez képest a takarmány melegedését jelzi. A ProMyr™ TMR használatával a TMR hosszabb ideig eltartható, mielőtt a hőmérséklet megemelkedne, mint ha a versenytársak termékeivel lett volna kezelve.

Részleges negatív kation-anion differencia (DCAD) diéta előkészítő üszőknél? Igen, megéri...

Az előkészítő állatoknak összeállított negatív DCAD diétákkal kapcsolatos kísérletek döntő hányadát többször ellett teheneken végzik, mivel ezeknél merülnek fel leggyakrabban ellés utáni problémák, mint a hipokalcémia. Mindazonáltal az előhasi üszők a tenyészetek kb. 30-40%-át teszik ki. Továbbá az üszők és a többször ellett tehenek sokszor ugyanabban a csoportban találhatóak, így ugyanazt a booster takarmánykeveréket kapják.

Ez azt jelenti, hogy az üszők is anionos diétát kapnak, annak előnyös hatását nem teljesen ismerve.

A tehenekhez hasonlóan az üszőkre is előnyös hatással van a negatív DCAD diéta az ellést megelőző időszakban. Ennek ellenére megtörténhet, hogy a túlzottan savas diéta csökkentheti a post-partum termelését az állatnak.

José Santos szarvasmarha takarmányozási és szaporodásbiológia professzor a Floridai Egyetemről úgy véli, hogy sajnos kevés információ áll rendelkezésünkre primipara állatokról. Két nemrég történt metaanalízis adatai (Lean et al, 2019; Santos et al, 2019) csak 150 primipara adatát tartalmazza, mely kevés annak megválaszolására, hogy DCAD negatív diétát adjunk-e, vagy sem. Így segítségünkre szolgálhat az a recens, Floridai Egyetem által végzett kísérlet, melyet 2021-ben publikáltak a Journal of Dairy Science c. szaklapban. Ez bizonyos kulcskérdéseket megválaszol, melyek az előkészítő fázisban lévő üszők savas takarmányozásával kapcsolatban felmerülnek. Ezen kísérletet az egyetem Gainesville-i telepén végezték. 132, kb. 250 napos vemhes üsző lett az alábbi három takarmányozási csoportra bontva: DCAD +200, -50 és -150 meq/kg sz.a. Mindhárom előkészítő fejadag ugyanolyan arányban tartalmazott tömegtakarmányt/koncentrátumot, hasonló NEL, nyersfehérje és metabolizálható fehérje tartalommal. Ellés után a tehenek ugyanazt a tejelő takarmányt kapták. Az állatokat naponta négyszer fejték az ellést követő első 100 napban, utána napi kétszer a 305. napig, így meghatározva az összes tejtermelést. Ami a szaporodásbiológiát érinti, legfőképp az első termékenyítés időpontját, minden állatnál ivarzásszinkronizálást végeztek. A tanulmányban alkalmazott DCAD értékek hasonlóak voltak a két metaanalízis során vizsgált DCAD variációkkal. Továbbá a legutóbbi kísérletek azt sugallják, hogy a többször ellett teheneknél a hipokalcémia megjelenésének minimalizálására -50 és -150 meq/kg. sz.a. DCAD előkészítő diéta szükséges.

Így a kísérlet eredményei az alábbiak: TEJTERMELÉS

A tejtermelés első 100 napjában nincs különbség a szárazanyagfelvétel vagy a NEL, a főcstejtermelés mennyisége

és minősége között. Nem befolyásolta továbbá a tej zsír, valódi fehérje- és laktóztartalmát.

Ami a tejtermelést illeti, a +200, -50, és -150 meq/kg sz.a. takarmánnyal etetett üszők átlagértékei a következők voltak: 36,6, 36,7 és 35,80 kg a termelés első száz napjában.

Az energiára korrigált tej, és a 3,5% zsírtartalomra korrigált tej sem változott az etetett prepartum diéta típusának függvényében.

A mérsékelt negatív DCAD diétával takarmányozott szarvasmarhák (-50 meq/kg sz.a.) több tejet termeltek a 305 napos ciklus során (10.005 kg), akkor is, ha ez az adat nem volt statisztikailag szignifikáns.

SZAPORODÁSBIOLÓGIA

A tanulmány a szaporodásbiológiai mutatókat is vizsgálta. Az eredmények azt mutatták, hogy nincs különbség a fogamzási rátában. Azonban a 305 napos megfigyelési időszak végén jelentős differencia mutatkozott a vemhességi arányban a három különféle takarmányozási csoport között.

A -150 meq/kg sz.a. takarmánnyal etetett üszők között volt a legmagasabb a vemhesülési ráta: 93,2% szemben a -50 meq/kg sz.a. csoport 88,9%-ával, valamint a +200 meq/kg sz.a. csoport 76,7%-ával. Santos kihangsúlyozza, hogy bár jelen kísérlet elegendő egy értékelhető eredményhez, mely szerint a negatív DCAD diéta pozitívan befolyásolhatja a primipara állatok vemhesülését, további vizsgálatokra van szükség az eredmények megerősítésére, megismétlésére.

EGÉSZSÉG

A vizelet kémhatása a +200, -50 és -150 meq/kg sz.a. DCAD csoportoknál pH 8,22, 6,67 és 5,41 volt. Klinikailag manifesztálódott hipokalcémia nem került diagnózisra. Az ionizált Ca és a teljes Ca értékek továbbá azt bizonyították, hogy egyetlen állat szintje sem került a szubklinikai hipokalcémiát jelző értékek alá.

A klinikai tünetekben megnyilvánuló betegségek megjelenését, mely magába foglalja a magzatburok-visszatartást, méhgyulladást, oltógyomor-helyzetváltozást, tőgygyulladást, sántaságot és légúti betegségeket; az elléstől a tejtermelés 100. napjáig vizsgálták. Santos megerősíti, hogy „Jelentős különbségeket tudunk megállapítani, ami a méhet érintő kórformákat, a morbiditást, és a multiplex betegségek megjelenését illeti.” A -50 meq/kg sz.a. takarmánnyal etetett tehének közt kisebb a megbetegedés előfordulásának kockázata, mint a +200 vagy -150 meq/kg.sz.a. -os társaik között.

A megbetegedések előfordulási valószínűsége a következő volt: -50, +200, és -150 meq/kg sz.a. esetén a méhgyulladás 25,6, 36,3 és 46,0% volt, a morbiditás: 28,1, 41,1 és 55,6 %-ok volt, a multiplex megbetegedések megjelenései 8,9%, 16,3% és 29,6% volt.

Egy betegség kialakulásának sokkal kisebb kockázata széleskörűen bizonyított a -50 meq/kg sz.a. takarmányozás esetén, annak ellenére, hogy az ezen betegségek miatt kezelt tehének száma limitált. További kísérletekre van szükség a kapott eredmények megerősítésére, és a gazdák konkrét takarmányozási tanáccsal történő ellátásához.

Befejezésül...

Santos megerősíti, hogy „a prepartumban adott anionos diéta egészen a -150 meq/kg sz.a. értékig nincs hatással a tejtermelésre. Levonható az a következtetés, mely szerint az anionos túlsúlyban lévő takarmányozást (mely metabolikus acidózist okoz, pH 5,8 alatti vizelet kémhatással) nem szükséges az előkészítő üszők esetében alkalmazni, mivel a túlzott metabolikus acidózis beavatkozik az energia metabolizmusba energia imbalancet okozva.

Ez megmutatkozik a csökkent takarmányfelvételben, és legfőképpen a nem kompenzált metabolikus acidózis azon negatív hatásában, melyet a legfontosabb, energia metabolizmust szabályozó hormonokra gyakorol. Így az egészségre kifejtett jótékony hatását tekintve, figyelembe véve a tényt, hogy az üszők és a pluripara tehének ugyanazt a takarmánykeveréket kapják a közös előkészítő csoportban, a legjobb megoldás egy részben anionos keverék összeállítása, -50 és -100 meq/kg sz.a. DCAD értékek között.

	+200 meq/gk	-50 meq/kg	-150 meq
Tejtermelés (kg d)	36,6	36,7	35,8
Szaporodásbiológia			
Vemhesülés a tejtermelés 305. napján %-ban	76,6	88,9	93,2
Egészség			
Vizelet kémhatás	8,22	6,67	5,41
Ellési bénulás	nem	nem	nem
Méhfertőzések	36,3	25,6	46,0
Megebetegedés	41,4	28,1	55,6
Multiplex megbetegedések	16,3	8,9	29,6

CALCIUM FAST BOLO

Gyors kalcium bólusz

Emelkedett biológiai hozzáférésű, praktikus bólusz kiszerelésű kalcium termék.

ENERGY RAISING

25 kg-os zsákos kiszerelés

Kiegészítő takarmány tejelő tehének és bivalyok részére

Szeretné igényelni ingyenes szolgáltatásainkat?

Szaporodásbiológiai - Tejtermelési - Tőgyegészségügyi - elemzés. Azonnali eredményt nyújtó NIRS-analízis.

Penzo Nicola +36 30 7300941
Kiss Tünde +36 70 3286399
Vajda György +36 70 6263434

Elveszik a telepi adatok tömegében? Nem tudja, hogy mire figyeljen?

Tejtükör – hogy tisztán lásson!

• Mi a Tejtükör?

A Tejtükör egy hazánkban új diagnosztikai és értékelési módszer.

• Mire használható a Tejtükör?

Megmutatja, hogy milyen hatással van a tehén szervezetére a megvalósult takarmányozás és jelzi mely tényezők módosításával lehet az ellátás hatékonyságát javítani.

• A Tejtükör használata esetén milyen változások várhatók?

Javuló hatékonyságú bendőműködés, egészségesebb tehén, több tej, javuló tej beltartalom...és kisebb környezet károsítás.

• A Tejtükör a takarmányozás milyen pontjait veszi figyelembe?

Az energia-, a fehérje- és a rosthatszorosulást, az acidózis kockázatát, a felvett telítetlen és telített zsírok arányát, a omega-3 zsírsav arányát és mennyiségét.

• Mi a Tejtükör értékelés alapja?

A havi rendszerességgel a napi tejből vett elegytej minta laboreredményei. A vizsgálatokat a Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézetben végzik.

• Milyen a Tejtükör értékelő?

Színes, grafikus egy pillantással áttekinthető. Az egyes részterületek értékelése is hasonló, valamint a bemutató anyag végén a vizsgált értékek hónapról hónapra történő változása is nyomon követhető.

• Hol rendelhető meg a Tejtükör szolgáltatás?

A Vitafort Zrt. szakspecialistáinál és a Noack Hungary Kft. munkatársainál.

Cseppből a tengert?

Nem, mi egy tejmintából az állomány takarmányozását mutatjuk meg!

További információért forduljon a Vitafort szarvasmarha szakspecialistáihoz:

Tóth Attila +36 30 683 9237 | toth.a@vitafort.hu

Molnár Ernő +36 30 683 9248 | molnare@vitafort.hu

Kiss István +36 30 915 3961 | ikiss.vitafort@upcmail.hu

Czakó Péter +36 30 465 5983 | czako.p@vitafort.hu

H-2370 Dabas, Szabadság út. 3.
Tel.: +36 29 360-155, +36 29 360-235
Fax: +36 29 362-360
E-mail: vitafort@vitafort.hu

KAPCSOLAT

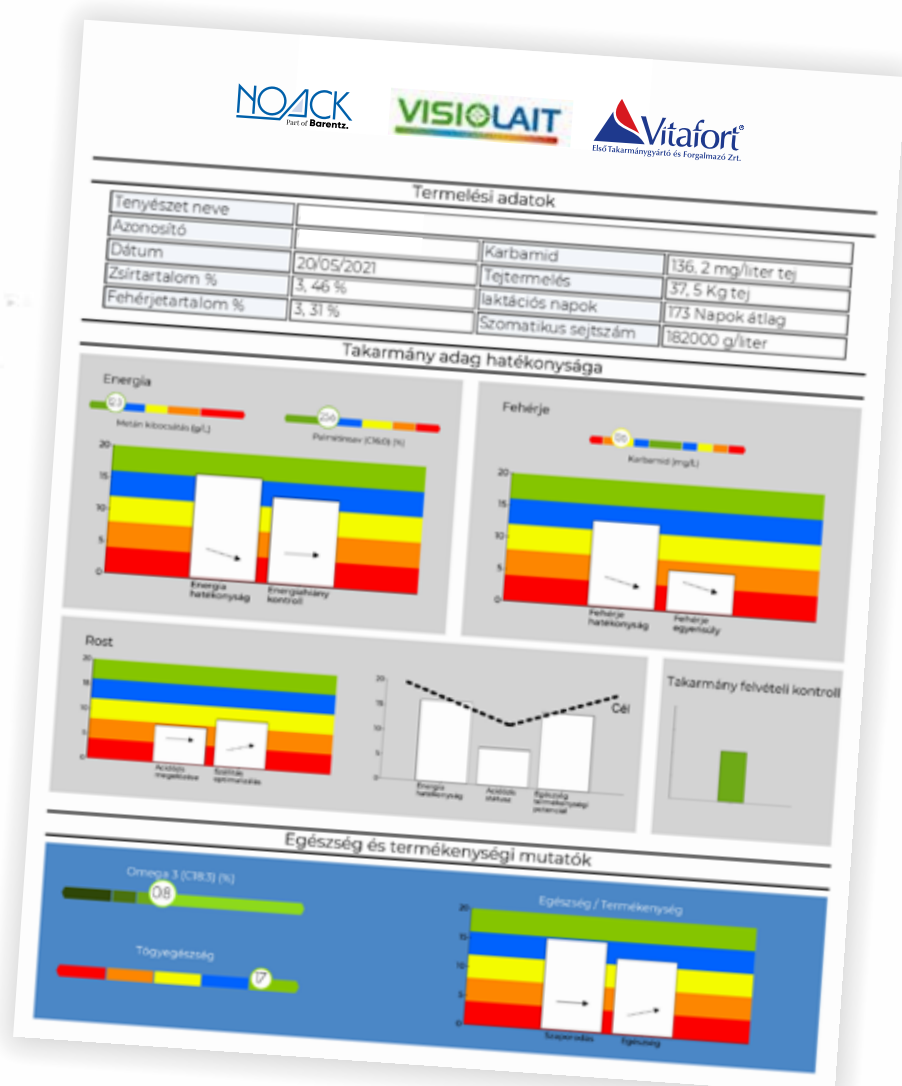

A LEGJOBBAT KÍNÁLJUK A GAZDÁKNAK

Az új

TEJTÜKÖR®

- új elemek
- új képletek
- új külső

AGROFEED

Tudás, ami táplál

100%

magyar tulajdon

Több mint **20** éve a
takarmánypiacon

Jelenlét közel **40** országban

Az Agrofeed termékeivel

370 millió
brojlert

7,5 millió
pulykát

5,3 millió
tojót

2,6 millió
tenyészbaromfit

2,6 millió
víziszárnyast

135 ezer
szarvasmarhát

160 ezer
kocát

5 millió
hízót

www.agrofeed.eu

takarmányozunk.

Csökkentse a borjak megbetegedésének kockázatát az Ecolab tisztító- és fertőtlenítő szereivel!

AKCIÓ!

*Részletekről érdeklődjön a lenti telefonszámokon.

- ▲ Minimális költség
- ▲ Maximális higiéniai védelem a betelepítés előtti ketrectisztítás- és fertőtlenítéskor

További információ:
Animal-Hygiene Kft.
Kiss Attila: 30/229 6794
Molnár Helén: 30/952 9678
Molnár Bettina: 30/334 2592

ECOLAB®

RUPIOL
Sunline

Hagyjuk el a pálmazsírt!

Innovációs
jutalom nyertese

védett energiaforrás

növeli az étvágyat és hozzájárul a magasabb tejhozamhoz

alacsony metántermelés

magas védettség és fehérjetartalom

2022. május 5-6-7.[csütörtök-péntek-szombat]
mindhárom napon 9-18 óráig

Tisztelt jelenlegi és jövőbeli vásárlóink és üzleti partnereink!
Látogassanak el a III./312 kiállító helyünkre a **mezőgazdasági vásáron május 5-6-7. között** Hódmezővásárhelyen.

rumi lac

tejpótló a borjak egészségéért és az optimális növekedésért

EARLYFEED

right from the start

 agrifirm

A világvezető borjúitatósi technológia már Európában is elérhető

Bőséges nyálképződés az emésztés első fázisa

Egészséges és gyorsabb bendőfejlődés

Kevesebb tüdőgyulladás

Borjak természetes nyugodt viselkedése itatás után

Nem alakul ki a nyáltermelődé hiánya miatt keresztzopás

Csoportos itatással lényegesen alacsonyabb munkaerőigény

Vödörös itatásnál fellépő emésztetlen tejcukorból adódó hasmenés megszűnik

10-15%-kal nagyobb súlygyarapodási mutatók

Már több mint 70 hazai felhasználó!

Oltógyomor 2 órával a tejítást követően:

A táplálkozási eredetű hasmenést a vödörös tejításkor a kimaradó nyálképződés okozza, amely miatt az oltógyomorban a tej pH-ja túl alacsony marad, és az egészséges alvadás helyett savanyodik. Emiatt a tej nem szilárdul meg a további emésztéshez, valamint a tejcukor lebontatlanul kerül a vékonybelekbe, ahol a kórokozók számára tápanyagforrást jelentenek.

Milkbar cumi

Egészséges egyenletes tejalvadás, 3 mg/g laktóz

Vödörös itatás

Darabos, savós tej, 12 mg/g feletti laktóz

HA A TEHENEK DÖNTHETNÉNEK, NEOMILKET VÁLASZTANÁNAK.

Az állomány jövőbeni egészségéért egy jó indulásra van szükség. A Neomilk® termékcsalád kiegyensúlyozott összetételét a költséghatékony borjúneveléshez és egy ellenálló, produktív állomány eléréséhez terveztük; ezáltal hozzásegítve a borjait és a gazdaságát a sikerhez.

További információért
keresse a Cargill
borjú- és úszóspecialistáját!

Jakabné Fehér Nóra
borjú- és úszóspecialista
06 30 362 8131
nora_jakabnefeher@cargill.com

Cargill Takarmány Zrt.
1087 Budapest
Hungária körút 30.
vevoszolgalat@cargill.com

NeoMilk®
TEJPÓTLÓ TÁPSZER

A KEVESEBB

TÖBB

**Kisebb adagolás,
nagyobb hatékonyság,
juhok és kecskék
részére is.**

Eprecis®
INJEKCIÓ

M²erlin Meridian „Mindkettőből a legjobbat” (Fejőházi és robot fejés tulajdonságainak ötvözése)

Ez a csoportos fejési megoldás egyesíti a hagyományos és a robot fejés előnyeit a tehének nagyobb kényelme és a jobb eredmények érdekében. A M²erlin Meridian lehetővé teszi, hogy a teheneket a M²erlin robot segítségével csoportosan, közvetlen felügyelet nélkül, automatikusan fejjük meg, így az Ön ideje más fontos munkákra szabadul fel. Válassza ki az Ön időbeosztásához illeszkedő beállítást, amely magas színvonalú és stresszmentes fejést biztosít Önnek és teheneinek.

- Nincs szükség kezelőre a fejés közben
- A csoportok egyidejű fejése gyorsabb fejést eredményez és növeli a termelékenységet
- Teljes rugalmasság az Ön gazdaságának és ambícióinak megfelelően

Várjuk Önöket a XXIX. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok B/405. számú standján!

4002 Debrecen, Kádár dűlő 28/b.

Web: www.dairy-dav.hu

Tel/Fax: 52/310-931,346-917

E-mail: info@dairy-dav.hu

Gladiator Barrier

Filmképző tőgyfertőtlenítő **10 000 ppm klór-dioxid** hatóanyaggal.

Az egyik leghatékonyabb tőgyfertőtlenítő szer fertőző és környezeti kórokozók ellen. Hosszantartó polimer védőrétege megakadályozza, hogy kórokozók jussanak a bimbócsatornába két fejés között.

- ✓ **Nedvesség hatására újból hatásos** – védi a bimbót két fejés között.
- ✓ **24 óráig megőrzi** fertőtlenítő hatását a bekeverés után.
- ✓ **15% bőrvédő** – kiemelkedő bőrvédő, bőrpoló hatóanyag-tartalom.

Udder Star

Prémium kategóriájú, **5 000 ppm jód** hatóanyag-tartalmú tőgyfertőtlenítő!

Az UDDER STAR magas aktív jód hatóanyag alapú formulája kiválóan ötvözi a kiemelkedő fertőtlenítő és a bőrpoló hatást.

- ✓ Szabályozott kémhatásának köszönhetően az UDDER STAR **nem agresszív**, 5000 ppm aktív jód hatóanyag-tartalma ellenére sem.
- ✓ **Rugalmas filmréteget** képez a bimbón, elzárva a bimbócsatornát.
- ✓ **Nem csepeg.**
- ✓ **12% bőrvédő** – Kettős bőrvédő mechanizmusa bőrpuhító és bőrtápláló hatással bír.

Gladiator RTU

2 600 ppm aktív jód hatóanyag-tartalmú tőgyfertőtlenítő.

Kategóriájában a leggazdaságosabb tőgyfertőtlenítő! Jód hatóanyag alapú formulájában a kompromisszumok nélküli fertőtlenítő hatás mellett a bimbóvédelem is hangsúlyos szerepet kap.

- ✓ Szabályozott kémhatásának köszönhetően a GLADIATOR RTU **nem agresszív**.
- ✓ **Rugalmas védőréteget** képez a bimbón.
- ✓ **Nem csöpög.**
- ✓ **8% bőrvédő** – kettős bőrvédő mechanizmusa bőrpuhító és bőrtápláló hatású.

Hexi Dip Super

5 000 ppm klórhexidin-diglükonát hatóanyag-tartalmú utófürösztő szer.

A HEXI DIP SUPER használatával a fertőtlenítés és bőrpolás kompromisszumok nélkül megvalósítható. Magas klórhexidin-diglükonát tartalmának köszönhetően hatékonyan gyéríti a környezeti és fertőző tőgybeteg mikroorganizmusokat.

- ✓ **6% bőrvédő**, bőrpoló hatóanyag.
- ✓ **Garantáltan** szermaradvány-mentes.

Udder Dip

5 000 ppm aktív jód hatóanyagú elő- és utófürösztő készítmény.

Az UDDER DIP kézi bemártásra, kézi, illetve gépi habosításra vagy permetezésre kifejlesztett tőgyfertőtlenítő szer.

- ✓ Szabályozott kémhatásának köszönhetően az UDDER DIP **nem agresszív a bimbó bőrével szemben**, 5 000 ppm jódtartalma ellenére sem.
- ✓ **12% bőrpoló** – kettős bőrvédő mechanizmusa bőrpuhító és bőrtápláló hatást fejt ki.

● ● ● | Dairy Service Kft.

📍 2112 Veresegyház, Omega köz 1.
☎ +36 28 385 760
✉ info@dairyservice.hu

f dairy.service.kft
in dairy-service-kft
📷 dairy_service_kft

BouMatic RANGER

takarmányfrissítő robot

For the life of your dairy

Robusztus és tartós konstrukció

- ✓ Az összes szerkezeti egysége **acélból készült.**
- ✓ **Nincsenek** műanyag elemek, beton nehezékek.
- ✓ Az **egyedi rúgós függesztésű köpenyhajtó rendszer** minimalizálja a kopás miatti utóállítást.

Magabiztos haladás

- ✓ Egy töltéssel **750 m** megtételére képes.
- ✓ Haladási sebesség **12 m/perc.**
- ✓ Soha **nem „téved el”,** soha **nem borul fel.**
- ✓ Mindig „hazatalál”, **önállóan csatlakozik** a töltőállomásra. Igény esetén **több töltőállomás** is kialakítható.
- ✓ Áthidalók, gumiszőnyegek, nedves és/vagy lejtős felületek **nem jelentenek akadályt** számára.
- ✓ Soha **nem merül le haladás közben,** csak akkor indul, ha az akkumulátor töltöttsége elegendő a töltőállomás újbóli eléréséig.
- ✓ Igényektől függően **két egymás melletti istállóban** is képes dolgozni.

Munka közben az etetőasztalon

Kiváló munkavégzés

- ✓ **180 kg-os tolóereje egyedülálló** a piacon.
- ✓ **Automatikus keresztirányú eltolódás** az etetőasztal-korláthoz képest: sok takarmány esetén távolabbi, kevesebb takarmány esetén pedig közelebbi útvonalon mozog.
- ✓ Nem „válogat”, **bármilyen takarmánnyal** (szilázs, szenázs, fűszéna stb.) használható.

Gyakorlati előnyök

- ✓ **Tejtermelés-növelő hatás** – a robot munkájának köszönhetően az állatok könnyebben tudják elérni és elfogyasztani a takarmányt, így 0,5–1,0 kg/tehén/nap több tejhozam érhető el.
- ✓ **Időmegtakarítás** – a robot teljesen önállóan dolgozik, nincs szükség emberi beavatkozásra.
- ✓ **Üzemanyag-megtakarítás** – a takarmányfrissítéshez nincs szükség traktorra vagy egyéb gépi eszközre.
- ✓ **Kiseb takarmányvesztés** – a takarmányfrissítő robot használatával a takarmányvesztés átlagosan 75%-kal csökken.
- ✓ **Csendes üzemmód** – halk működése nem zavarja az állatokat.

Félúton a másik istálló felé

BouMatic **RANGER**
A legmegbízhatóbb „munkatárs”

● ● ● | Dairy Service Kft.

2112 Veresegyház, Omega köz 1.
+36 28 385 760
info@dairyservice.hu

dairy.service.kft
dairy-service-kft
dairy_service_kft

www.dairyservice.hu

A tehének hűtése
egy egyszerű megoldás
a tejhozam növelésére.

 DeLaval

DeLaval tehénhűtés – Megoldás a hőstressz elkerülésére

- ✿ A tehén testhőmérsékletét normál tartományban tartja
- ✿ Segít az optimális termelési szint fenntartásában
- ✿ Használatával elkerülhető a takarmányfelvétel csökkenése
- ✿ Segíti a tehénforgalmat, növeli a robotlátogatások számát
- ✿ Speciális érzékelők és vezérlők
- ✿ Energia- és vízhatékony
- ✿ Precíz légáramlás, szűk szélcsatorna

Bővebb információért forduljon a DeLaval márkaképviselőkhöz vagy látogasson el a www.delaval.hu weboldalra.

Drewitt és Goulbourne Kft.

Istállók csúszásmentesítése betonmarással

100%-os elégedettséggel

Már több mint 250 000 m² felmart terület!

Előzze meg a szétcsúszásokat!

Rövid határidőre vállaljuk

állattartó telepek beton padozatának csúszásmentesítését.

Megtérülése:

Egyetlen kieső állat értéke magasabb lehet, mint a betonmarás költsége.

Terméke

Arnold Gábor

Mobil: +36-30-55-78-824

E-mail: gabor1002@gmail.com

Kelet- és Észak Magyarország

Szlovákia és Szerbia

Területi képviselő

Szabó Lajos

Mobil: +36-70-37-56-662

E-mail: lalesz32@gmail.com

Nyugat- és Dél-Magyarország

Románia és Szerbia

Területi képviselő

Dr. Dizseri András

Mobil: +36-30-93-95-051

Tel/fax+36-25-461-052

E-mail: dizseri@freemail.hu

Ivarzás megfigyelő matrica

Borjú Mentő

Többféle Itatószelep

Bendőpumpa (drencs)

Infúzió

Borjú drencs itatók

Sperma melegítők

Szarvtalanító pisztoly

Tőgyápoló krém

www.Drewitt.hu

UBAC®

Emulziós injekció szarvasmarhák számára

Streptococcus uberis okozta klinikai mastitis elleni
inaktivált alegység vakcina

VEGYE ÁT
AZ IRÁNYÍTÁST

A *STREP. UBERIS*
FELETT

DUNAVET

DUNAVET-B Zrt. 7020 Dunaföldvár, Ady E. u. 5-9. Tel.: +36 75 542-940, Fax: +36 75 542-941

E-mail: titkarsag@dunavet.hu Weboldal: www.dunavet.hu

A JÓ SZILÁZS KÉSZÍTÉSÉNEK TECHNOLÓGIÁJA

A HÓNAP NÖVÉNYE: LUCERNA SZILÁZS/SZENÁZS

MAGNIVA
SZILÁZS OLTÓANYAGOK

A lucernát a „tömegtakarmányok királynője” becenévvel is szokták illetni, mivel évtizedeken át a kukoricaszilázs mellett ez volt az erjesztett tömegtakarmánybázis egyik alappillére. Bő tíz éve az új kutatások, illetve a változó hazai éghajlat hatására megtört ez a kétféle állás és bekerültek olyan tömegtakarmány növények is a természetbe, amelyek a bendőben fermentálható rostot hivatottak biztosítani a tehén számára. Ennek ellenére a korszerű silózási szemléletnek és az okos takarmányozási felhasználásának köszönhetően a lucerna mind a mai napig fontos eleme a tömegtakarmánybázisnak a legtöbb tehenészeti telepen.

A lucernát alapvetően magas nyersfehérje- és oldhatófehérje-tartalma miatt termesztjük, de megfelelő fenofázisban és formában tartósítva (szilázs, szenázs) jelentősebb gyorsan lebomló rost- (4-6%/óra) és karotin-forrás is lehet.

Magasabb szárazanyaggal (40-50%) besilózott szenázssal pedig akár a lucernaszenát is helyettesíthetjük a napi adagban, megőrzést a károsodást segítő funkcióját (szecska > 1 cm).

Emellett szárazanyagra vonatkoztatva 1 kg lucerna szilázsból/szenázsból több tej termelhető meg, mint ugyanabból az alapanyagból készült lucernaszenából. A biológiai fermentáció során termelődő szerves savak bontják a növényi sejtfalat, ezért tárolás során javul a szilázsok/szenázsok emészthetősége is. Ez a hatás kisebb mértékű a szenázsoknál az alacsony savtartalom miatt.

TALAJ-ÉSTÁPANYAGIGÉNY:

A lucerna elsősorban jó víz- és tápanyag-gazdálkodású, közepkötött, meszes altalajú mezőségi talajokon termesztendő sikerrel. A savas viszonyokat kevésbé tolerálja (pH < 6,2). A közömbös vagy enyhén lúgos (pH 6,2-7,8) kémhatású talajokat meghálálja.

Az alaptrágyázással, illetve fejtrágyázással kijuttatandó tápanyag mennyiségének meghatározásához vegyük figyelembe a talajvizsgálati eredményeket, a tervezett

termés nagyságát, a talajból egységnyi terméssel kivont tápanyagok mennyiségét és a nitrogéngyűjtő (Rhizobium) baktériumok tevékenységét. Nitrogén utánpótlás csak a lucerna kezdeti fejlődése során szükséges, amíg a Rhizobium baktériumok felszaporodása és gümőképződése le nem zajlik. A foszfor és kálium igényt az alaptrágyázással több évre előre elégíthetjük ki. Az esetleg felmerülő többlet mennyiséget év végén zárófejtrágyázással juttathatjuk ki. A lucerna igényes a műtrágyákra, ezért adott esetben az alaptrágyázással együtt meszesítés, valamint a talajszerkezet javítása végett, mészkőpor adagolása indokolt lehet.

BETAKARÍTÁS ÉS BESILÓZÁS:

Takarmányozási szempontból a lucerna első kaszálását érdemes korai zöldbimbós állapotban szilázsnak betakarítani. Ilyenkor a legjobb a táplálékanyag-tartalom, a fehérjetartalom (>22% sza.) és a szervesanyagok emészthetősége. A további növényeket adott esetben későbbi fenofázisban (virágzás kezdete) betakarítva pótolhatjuk a korai kaszálás során elmaradt terméshez. Továbbá a melegebb és szárazabb időjárásnak köszönhetően könnyebb a fennyasztás, így ezekből kiváló szenázs készíthető.

Nem elhanyagolandó tény, hogy a nagyobb szárazanyag-tartalom (>40%) a tejsavtermelő baktériumok jól tűrik, viszont a klostridiumok és ecetsavtermelő baktériumok nem. A lucernát szenázként tartósítva jóval több értékes táplálékanyag (pl. fehérje) őrizhető meg, szemben a lucernaszenával.

Kaszálásnál nagyon fontos, hogy a tarlómagasság elérje a 8-10 cm-t. Ezáltal nem csak a talajszennyeződés és a lignin-tartalom csökkenthető, hanem a lucerna újra sarjadásának ideje is. Fennyasztásnál pedig a magasabb tarló segíti a vízleadást

a rend alatti levegőáramlással. A fennyasztás időtartamát az időjárásról kell igazítani. Tavasszal 24-48 óra, míg nyáron akár 6-12 óra is elég lehet.

Kaszálást a harmat felszáradását követően, de legalább 9-10 óra után kezdjük, hogy a fotoszintézis hatására több erjeszhető cukor legyen a növényben. Lucernánál a levegéltség (fehérjevesztés) minimalizálása érdekében javasolt a gumihengeres szárítót és a vezérelt ujjas rendkiszó alkalmazása.

Törekedjünk arra, hogy a lucernát a lehető legkevesebbet mozgassuk (rendkiszójuk).

A feszített silózási technológia a lucernaszilázsok/szenázsok esetében is kiemelt fontosságú, hiszen a jelentős fehérje- és ásványianyag-tartalom következtében nagyobb pufferkapacitással (ugyanolyan pH-csökkenés jóval több savat igényel, mint pl. a kukoricánál) rendelkeznek.

Ehhez pedig, ha egy emelkedett talajszennyezettség (hamutartalom >10-12% sza.) is társul, akkor az erjedés nagyon könnyen negatív irányt vehet (szávesztés, NH₃-, vajsav-, alkohol-, biogénamin termelés stb.). Ez a kockázat a fent részletezett módon minimalizálható. Emellett a depó töltésekor igyekezzünk a rétegeket max. 20 cm-es vastagságban felhordani. A szecska méretet és tömörítést lehetőség szerint igazítsuk az alapanyag-sza.-tartalmához.

Sz.a. (%)	Szecska hossz (mm)	Tömörítő, „bivaly”	Szilázs-oltóanyag
20-27	35-50 mm	Nem	Magniva Classic +
25-35	30-35 mm	Igen – óvatosan!	Magniva Classic+ vagy Platinium 3
> 35	10-25 mm	Igen	Magniva Platinium 3

Fontos: ha az alapanyag szá.-tartalma alacsony, a „bivalyt” óvatosan, 27% alatt egyáltalán ne használjuk, mert a nagy tömörítő tömeg hatására csurgaléklyű gyűlik az alsó rétegekben, ami kedvezőtlen a tejsavbaktériumok és kedvező a rothasztó baktériumok számára!

A lucernasokban előforduló természetes flóra káros mikroorganizmusai (klostridiumok, enterobaktériumok, élesztők, penészek) mellett igen alacsony csíraszám-ban vannak jelen az erjedés szempontjából hasznos tejsavbaktériumok (túlzott műtrágyázás és hígtrágya locsolás esetén). Ezen felül a tavaszi betakarítás kihívásai miatt (talajszennyezettség, N-terheltség) a lucernaszilázsok/szenázsok gyors és hatékony erjedést, gyors és hatékony oltóanyagot igényelnek.

Ha nagy talajszennyezettségű az alapanyag 25% sza. alatt, használjunk inkább kémiai tartósítószer. Normál talajszennyezés esetén 20% sza.-tól a biológiai tartósítás a **Magniva Classic+ HC**-al már megbízhatóan működik.

A 28-30 % sza. tartalom alatti lucerna-szilázsok aerob instabilitásra kevésbé hajlamosak, ezért tartósításhoz a gyors savanyító **MAGNIVA Classic+ HC** négykomponensű oltóanyagot ajánljuk.

Emészthetőséget és az erjeszhető cukortartalmat jelentős mértékben javító rostoldó enzimeket (celluláz, hemicelluláz), 2 nagyon gyors starter *Pediococcus* törzset 400000 TKE/g szecska (*P. acidilactici* és *pentosaceus*) és 100000 TKE/g szecska *Lactobacillus plantarum* savanyítást befejező baktérium törzset tartalmaz. Nagyon gyors az erjedés, így magasabb talajszennyezés esetén is hatékony, és a fiatal alapanyagra jellemző nagy pufferkapacitással is könnyedén megbirkózik!

A későbbi fenofázisban kaszált és/vagy magasabb szá.-tartalommal silózott lucernaszenázsoknál (40-60% sza.-ú csomagolt bálánál is) a csökkent rostemészthetőség és kisebb erjeszhető cukortartalom kihívására is számítani kell. Ezek ellensúlyozására ajánljuk a **MAGNIVA Platinium 3 HC** négykomponensű szenázsolóanyagot. Erjeszhető cukortartalmat növelő és az emészthetőséget javító rostbontó enzimeket, egy gyors savanyító, ozmo- és termotoleráns *P. pentosaceus* törzset, és az erősen aerob stabilizáló *L. hilgardii* x *L. buchneri*

kombinációt tartalmazó oltóanyag. Beoltási csíraszáma min. 250000 TKE/g szecska.

A *hilgardii* x *buchneri* kombináció jellegzetes herbás, fűszeres, gyógynövényes illatokat ad a szenázsnak, illetve 0,5-1% sza. % mennyiségben mono-propilén-glikolt is termel. Ez a starter akár 14 nap fölötti gyors stabilitást is képes biztosítani.

A startereink megválasztásánál a szá. határok rugalmasan kezelhetők, ami a táblázatból is kiderül.

NYITHATÓSÁG, KITÁROLÁS:

A **MAGNIVA** starterekkel kezelt depók 2 hét után már stabilak, nyithatók! A kitárolás módja minden szilázs/szenázs esetén alapvető fontosságú. Az aerob instabilitási problémák elkerülése végett a kitermeléskor csak annyi fóliát vágjunk vissza, ami az 1-2 napos etetéshez szükséges, és a marással hadjunk legalább napi 20-30 cm-t. Törekedjünk a sima, egységes, függőleges silófal kialakítására, ezzel is csökkentve a felületet.

Robotizált
jászolmenedzsmet

Lely Vector automata
takarmányozási rendszer

Egyedi ajánlatért
forduljon bizalommal
a hivatalos márkaképviselőhöz

Lely Center Gödöllő
+36 70 382 1237
info@hun.lelycenter.com

Lely Center Gödöllő

NeoCow Fiber®

KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNY SZARVASMARHÁK RÉSZÉRE

Előnyei:

- Kimutathatóan javítja az adag bendőbeni lebomlását;
- Több illó zsírsav és fermentálható szervesanyag szabadul fel, nagyobb mikrobátömeg keletkezik;
- Használatával csökkenthetők vagy kiválthatók a védett zsírkészítmények;
- Gazdaságos és hatékony.

Etetésével várható az alkalmazás függvényében:

A **tejtermelés** és a tej beltartalmának **javulása** ✓

Az adag **költségének csökkenése** az eredmények megtartása mellett ✓

Jobb **testtömeggyarapodás** és takarmányértékesítés ✓

Modern megoldások az állattenyésztés és a takarmányozás területén

Takarmánykeverők és állattartó telepek számára

- Takarmánykiegészítők gyártása és forgalmazása
- Alapanyagok forgalmazása
- Egyedi termékek gyártása
- Szaktanácsadói támogatás
- Széles körű szolgáltatások
- Saját raktárkapacitás és rugalmas kiszállítás

NEOCONS Plus Kft. – kiegészítjük egymást

SCHAUMANN
ERFOLG IM STALL

BONSILAGE TAVASZI TÖMEGTAKARMÁNYOKHOZ

Heterofermentatív tejsavbaktériumok alapanyaghoz igazított kombinációja
min. $1,25 \times 10^{11}$ CFU tejsavbaktérium/g (Bonsilage Fit G $1,5 \times 10^{11}$ CFU /g)

Bonsilage Fit G –
propilén-glikol
termelése a fűszilázsban

Bonsilage Speed G –
gyorsabb silóbontás

Bonsilage Alfa –
lucerna és herfélék
silózására; gátolja a
Clostridiumokat,
csökkenti a fehérje
bomlását

Bonsilage Forte –
alacsony száraz-
anyagtartalmú alapa-
anyagokhoz; gátolja a
Clostridiumokat

Dunántúl - Fridinger Ferenc:

+36 30 459 4940

Kelet-Magyarország - Szarvas Péter:

+36 30 598 6531

Bonnay Victor - ügyvezető:

+36 20 316 7404

✉ info@schaumann.hu

🌐 www.schaumann.hu

Közép-Európában évente
10 millió sertést
és több millió
szarvasmarhát
kezelnek
Shotapen-nel

Shotapen®

Első vonalbeli kezelés, reflex-szerűen

- Széles spektrumú antibiotikum
- Baktericid hatás
- 1 injekció 3 napos hatástartammal
- Alacsony kezelési költség

Főbb javallatok:

- Szarvasmarha:** • légzőszervi betegségek • ellés körüli fertőzések
• tőgygyulladás • lábvég betegség • posztoperatív védelem
• leptospirozis • aktinomikózis • köldökgyulladás
- Sertés:** • légzőszervi betegségek • PPDS (ellés utáni tejhiányos szindróma) • leptospirozis • streptococcus fertőzések
• izületgyulladás • orbánc • kenőcsös bőrgyulladás
• Glässer betegség

Shotapen injekció A.U.V. :

HATÓANYAGOK ÉS EGYÉB ÖSSZETEVŐK MEGNEVEZÉSE 1 ml szuszpenzió tartalmaz: **Hatóanyagok:** Benzilpenicillin-benzatin: 100 mg, Benzilpenicillin-prokain: 100 mg, Dihidrosztreptomycin-szulfát: 200 mg **JAVALLAT(OK):** Penicillinre és dihidrosztreptomycinre érzékeny kórokozók okozta megbetegedések (légzőszervi és húgy-nemiszervi fertőzések, szepitkémia, mastitis) gyógykezelésére. **CÉLÁLLAT FAJOK:** Szarvasmarha, sertés **ADAGOLÁS, ALKALMAZÁSI MÓD:** Intramuscularisan vagy subcutan alkalmazható. Használat előtt felrázandó.

A készítmény általános adagja: 0,3-0,5 ml/10 ttk. Szükség szerint a kezelés 3 nap múlva megismételhető **ÉVEI:** Szarvasmarha ehető szövetek: 49 nap Sertés ehető szövetek: 35 nap Tehéntej: 5 nap. **KÜLÖNLEGES TÁROLÁSI ELŐÍRÁSOK:** Gyermekek elől gondosan el kell zárni! Az eredeti csomagolásban, hűtőszekrényben (2-8°C) tárolandó. Csak a csomagoláson feltüntetett lejárati időn belül szabad felhasználni.

(70) 338-71-78 • (70) 338-71-79 • (70) 338-71-77
www.virbac.hu

Virbac

A HIPOKALCÉMIA MEGELŐZHETŐ

BOVIKALC®

Jól bevált kalcium-bólus az ellés körüli időszakban jelentkező klinikai és szubklinikai hipokalcémia kockázatának csökkentésére

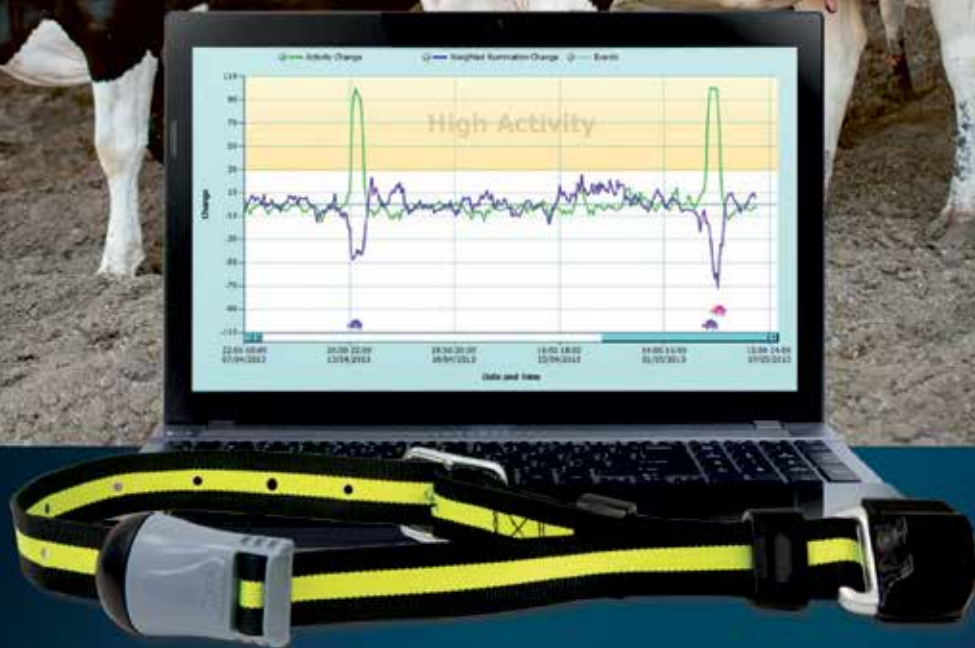
Különleges kalciumkészítmény

- Nagy mennyiségű hasznosítható kalciumot tartalmaz: 43 g kalcium/bólus
- Gyors kalcium-felszabadulás: a könnyen oldódó kalcium-klorid 30 percen belül feloldódik
- Tartós kalciumellátás: a kalcium-szulfát hosszan tartó felszabadulást biztosít
- Savanyító hatás: az enyhe metabolikus acidózis serkenti a kalcium gyors felszívódását

Mesterséges intelligencia az Allflex-MSD-től Tehénfigyelés 365 napon át, napi 24 órában

Szabaduljon meg olyan felesleges költségektől, mint az állományszintű hormonkezelés!

Felejtse el a nyári tejtermelés visszaesést, a nyári termékenységszint romlását!

A legkorábban ismerje fel a borjúkori problémákat és előzze meg azokat gyors beavatkozással!

Csökkentse a két ellés közötti időt 380 napra vagy az alá!

Érje el, hogy az első elléskori életkor 2 év alatt legyen!

HOGYAN?

- Maximális ivarzás (csendes ivarzás is) jelzés - ✓
- + Optimális termékenyítés - ✓
- + Vetélés, visszaivarzás jelzés - ✓
- + Takarmányváltás hatásának visszajelzése - ✓
- + Hőstressz riasztás - ✓
- + Egészségügyi megfigyelés minden életkorban - ✓
- + Veszélyhelyzeti riasztás minden életkorban - ✓
- + Heti szakmai menedzsment tanácsadás folyamatosan - ✓

Mindösszesen: **PROFITNÖVEKEDÉS** - ✓✓

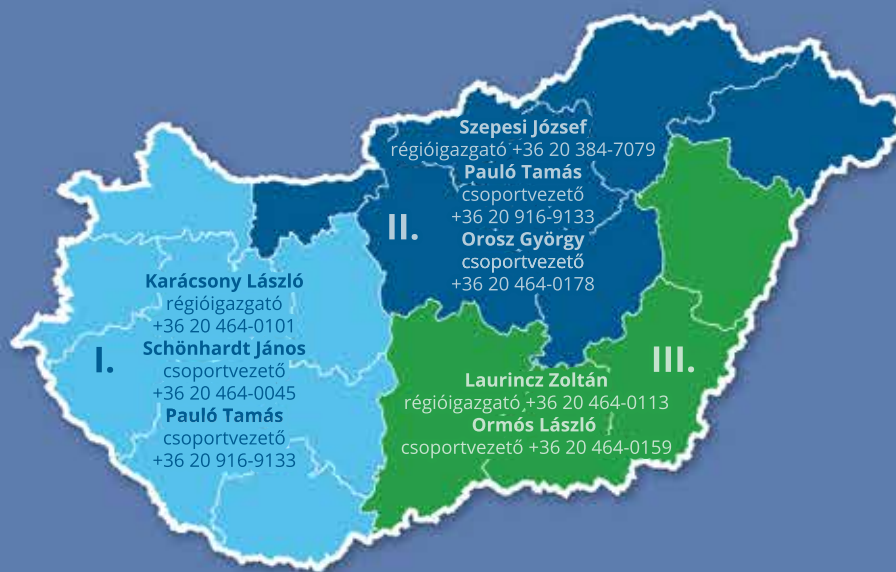

H-8500 Pápa, Jókai u. 76.
T/F.: +36 89 511 015 Mobil: +36 30 687 6102
www.fejesteknika.hu

Az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. két évtizede áll partnerei szolgálatában, értéként őrizve és a napi munkában alkalmazva a hazai termelésellenőrzés több, mint 100 éves tapasztalatát.

Központi titkárság • +36 20 406-7084 • atkft@atkft.hu

Tejvizsgáló Laboratórium • +36 20 229-4965 • kenez.arpad@atkft.hu

- **Teljesítményvizsgáló Részleg** • +36 20 229-4965 • tejlabor@atkft.hu

- **Analitikai és ÁEÜ Diagnosztikai Laboratóriumi Részleg** • +36 20 229-4965, +36 20 464-0147 • analitika@atkft.hu

o **Mikrobiológiai Laboratórium** • +36 20 562-3437 • mikrobi@atkft.hu

Takarmányozási Igazgatóság • +36 20 219-9512, +36 20 382 7153 • taklab@atkft.hu

Füljelző gyártó részleg • +36 20 464-0022 • enar.fuljelzo@atkft.hu

Somos Zoltán tenyésztési igazgató • +36 20 401-5936 • somos.zoltan@atkft.hu

Dr. Monostori Attila főállatorvos • +36 20 464-0147 • monostori.attila@atkft.hu

